ክል አርቦዕ እብ ትግራይት ለትፈግር ሳምንታይት ጀሪደት

19 ዐውል 2.00 ነቅፈ ይት ሰነት ዕልብ 46 አርቡዕ 18 ኖቨምበር 2026

ሱዳን፡ ሰፊር ዒሰ አሕመድ ዒሰ እግል ኤረትርዪን ስካን ከርቱም ሰሚናር ወደ፡

ሰፊር ኤረትርየ ዲብ ጀምሁርየት
ሱዳን አሰይድ ዒሰ አሕመድ
ዒሰ፡ ዲብ ዮም 13 ኖቨምበር
እግል ኤረትርዪን ስካን ከርቱም
ዲብ ሓድረት ሓለት ዐድነ፡
ድዋርነ ፡ መንጠቀትነ ወዓለም
እተክምሰልሁመ ምሃም መርሐለት
ለረከዘ ሰሚናር ወደ።

ሰፊር ዒሰ፡ ዲብለ በዝሕ ክፋል
መንጠቀትነ ወድዋርነ ልትርኤ
ለሀለ መሻክል ወአስባቡ እበ
ከስስ ዲበ ሀበዩ ሸርሕ፡ ሰበብ
ኢመስኩበት ወሰላም ጋብእ ለሀለ
ዲብ አቶብየ ሰልጠት ጻብጥ ለሀለ
ሕዝብ ‘ብልጽግነ’’ ሕስር ሸዐብ
አቶብየ እግል ለአሽክፍ ለአርእዩ
ናይ አስሐባብ ጠባይዕ፡ እተ
ክምሰልሁመ ስያደት ወውሕደት
ምድር ግዋሬ ድወል እግል ሊኪድ
ወድዩ ለሀለ እድንያይ ቃኑን

ወሚሳቅ መነዘመት መጅልስ ቅራን
ለትልዐዴ ሓዚ ሰበብ ክምቱ እብ
ተፋሲል አብርሀ።

ሰፊር ዒሰ እንዴ አትለ፡ ኤረትርየ
ምን ርሐ እግል ትዳፍዕ እንዴ
ትቀሰበት ለትድወየ መዳፍዐት
እድንያይ ቃኑን ወሜሳቅ
መነዘመት መጅልስ ቅራን
ለለአይደ ወዓድለት ከም ተ እንዴ

ሸርሐ፡ ዲብ ዐድ ወካርጅ ለህለው
መዋጥኒን ፈዛዐቶም እንዴ ዓበው፡
መትነዛሞም ወውሕደቶም እንዴ
አተረደው፡ መቅደረቶም ዲብ
ኩሉ መጃላት እግል ልክስኦ
መርሐለት ለተአረፍዐ መስኡልየት

ክምተ አትፋቀደ።

መሻርከት እብ ጀሀቶም፡ ንዛም
‘ብልጽግነ’ ዲብ ስያደት ኤረትርየ
ለወድየ ዐዳወት ሐቆ ሰቀው፡
ዐዶም ለትጠልቡ እግል ሊደው

ዱልያም ክም ህለው አከደው።

እሊ ክእነ ዲብ እንቱ፡ ዲበ
አምዕል ለሀ፡ ዲብ ከርቱም ለነብሮ
ኤረትርዪን ፡ መትነዛም እንዴ
ትደቀበ ወራታቶም እብ ዋጅብ
እግል ልነዝሞ ወእብ ሸክል ንዙም
እግል ልሰርጉሉ ለትሰድዮም
ጃልየት እግል ለአስሶ ዲበ ወደው
እጅትማዕ፡ አስክ ሙእተመር
ገብእ ለትሸቄ ናይ ዶሉ ልጅነት
መመቅረሓይት ሐረው።

እብ ጀሀት ብዕደት፡ ሰፊር ዒሰ
አሕመድ ዒሰ ወመስኡል ሽኡን
ጃልያት ወሸዐብ አሰይድ እስማዒል
ሙሰ፡ እብ ሰበት ቀድየት እጃዘት
መንበረት፡ ሐረከት፡ ወብዕድ ቅደይ
ለለሀድግ እጅትማዓት ዲብ ከሰለ፡
ፖርትሱዳን፡ ወከርቱም ምስል ሰብ-
ሰልጠት ሕኩመት ሱዳን ከም ህደገ
ለበጽሐተነ ሐብሬ አትአመረት።

ምን ኩሉ አማክን አሮበ ጀኔቨ፡ ፋዬሕ አሴራር ሰላም ገብእ
ለትጀምዐው ኤርትርዪን ክምሰልሁመ
መዋጥኒን ሱዳን፡ አቶብየ ወሶማል
ለሻረከው ዲቡ “ኢፋል እግል
ሐርብ፡ ሰኒ እግል ሰላም” እበ ትብል
ስቅራት ለትነዘመ አሴራር ሰላም፡
ዮም 13 ኖቨምበር ዲብ መዲነት
ጀኔቨ ገብአ።

ለምን ስዌስረ፡ ጀርመን፡ ብሪጣንየ፡
ጥልያን፡ ፈረንሰ፡ ሆላንደ፡ ቤልጁም፡
ስዊድን ወዴንማርክ ለትጀምዐው
መሴ’ረት፡ ሰላም ለጠልብ ወሐርብ
ለረፍድ ስቅራት ወበንዴረት
ድወሎም እንዴ ረፍዐው፡ እግል ሰላም
ወተጠውር ለቦም ምራድ ወሰእየት
ለሸሬሕ ፌርማት ለጸብጠት ወሲቀት፡
እብ ወካይሎም እንዴ ወደው ዲብ
መክተብ ምጅልስ ሕቁቅ ሚን አድም

ናይ መነዘመት ምጅልስ ቅራን ክም
ቀደመው፡ ምንለ ባካት ለበጽሐተነ
ሐብሬ አትአመረት።
መስኡል ልጅነት ወጠን ዲብ

ስዌስረ አሰይድ ምሕረትኣብ
ማልክ እተ አስመዐየ ከሊመት፡
ለዲብ መነዘመት ምጅልስ ቅራን
ለትቀደመት ልእከት፡ ዲብ አቶብየ

ሰልጠት ጻብጥ ለህለ ንዛም ብልጽግነ
ዲብ ኤርትርየ ወግዋራሀ ላተን
ድወል ወድዩ ለህለ ናይ ወራር
ህንዲዶ፡ እግል መባድእ ሕርየት፡

ስያደት ወምልክየት ዲብ ብቆት
ለለአቴ፡ ክምሰልሁመ ቃኑን እዲነ
ለከይድ ወሜሳቅ ናይ መነዘመት
ምጅልስ ቅራን ለልትቃወም ክምቱ
መብጠር እግል ልግባእ እግሉ
ለለአትፋቅድ ክምሰልቱ ሸርሐ።

“ምን መነዘመት ምጅልስ ቅራን
ለእንጠልቡ፡ መባድእ ወሜሳቅ እምበል
ጠለባት እግል ልትሐሸም ሌጣ’ቱ።”
ለቤለ አሰይድ ምሕረትአብ፡
መነዘመት ምጅልስ ቅራን ዳፍዖት
ደግሽ ወስያደት ድወል አዕዳእ ናይ
ዐቂብ መስኡልየተ እግል ተአክድ
ምስዳር እግል ትንሳእ ተሐሰበ።

ዲብለ መናሰበት፡ ወካይል ሸዐብ
ቀር-አፍሪቀ ክምሰልሁመ ፈተጅ
ሸዐብ ኤርትርየ ወውላድ ስዌስረ፡
ናይ ተእዪድ ልእከቶም ቀደመው ።

ሰላም ለልትላኬ ወሐርብ ለሰቅቅ አሴራር ሰላም ዲብ ዋሺንግቶን ዲሲ ገብአ

ፈተች ሰላም ገባይል ቀር አፍሪቀ
ለነዘመዉ ወለሻረከው እቱ ሰላም
ለልትላኬ ወሐርብ ለሰቅቅ አሴራር
ሰላም ዲብ ዮም 16 ኖቨምበር እት
ዋሺንግቶን ዲሲ ገብአ።
እሊ “አይወ እግል ሰላም -
ወኢፋል እግል ሐርብ” እበ ትብል
ስቅራት ዲብ አፌት መክተብ ቅደይ
ካርጅየት አሜሪከ ለገብአ መዋጥኒን
ኤረትርየ፡ አቶብየ፡ ሱዳን፡ ሶማልየ
ወብዕዳም ለሻረከው እቱ አሴራር
ሰላም፡ ሰላም ወመስኩበት ለትትላኬ
ክርን ሕበር እግል መጅትመዕ ዐለም
እግል ለአስሜዕ ለትነዘመ አሴራር
ቱ።
እግል ጃልያት ኤረትርየ እንዴ
ወከለ ከሊመት ለቀደመ አሰይድ
ተኪኤ ስዩም፡ ዲብ መንጠቀት ቀር

አፍሪቀ ሰላም ወመስኩበት እንዴ
ትመደደት እብ ሽራከት እግል
ጠወሮተ ለለአተቅድር ካፊ አርዛቅ
ወቅድራት ሰበት ሀለ፡ አግደ ሰበብ
ረብሸት ወአዝመት ጋብእ ለህለ
ንዛም ብልጽግነ፡ እት አቶብየ
ክምሰልሁመ ድድ ድወል ግዋሬ
ልተበዑ ለህለ መሐልካይ መዋዲት
ለአመመ ክምሰልቱ ወደሐ።
“ሐርብ እንዴ አሳወረው ርዝቅ ቀር
አፍሪቀ እግል ልዝመቶ ለዐሎብጦ
ለህለው ቅዋት ካርጅ ወአዝናቦም
ልትአደቦ እግልነ” ለትብል ልእከት
አስክለ ትከስሱ ጀሃት ክምሰል
ሓለፈው ለአፍሀመ አሰይድ ተኪኤ፡
ጀላብ ዐዳለት፡ ግውርነት ሰኔት፡
ሰላም፡ ምስንዮት ወደማን ሀለዮት
ገባይል ቀር አፍሪቀ ለገብእ ንዳል

ሕበር እግል ለአተላሌ ክምቱ አከደ።
መሻርከት ዲበ ሀበዉ ኣረእ፡
አግደ መታክል ቀር አፍሪቀ ንዛም
ብልጽግና ክምሰልቱ ርኡይ ክምሰል
ህለ እት ሸርሖ፡ ዲብ ኤረትርየ፡
ሱዳን ወሶማል ወድዩ ለህለ ናይ

ወራር ህንዲዶ፡ መብደእ ሕርየት፡
ስያደት ወውሕደት አራዲ እት
ብቆት ለካሬ፡ ክምሰልሁመ እድንያይ
ቃኑን ለከይድ ወሚሳቅ መነዘመት
ምጅልስ ቅራን ለልትዐዳዌ ምን
ገብአ፡ ለተአመሽሽ ምኑ ክም ኢኮን

ወደሐው።
ዲብ ደንጎበ፡ ምራዶም እግል
ሰላም ወመቃወመቶም እግል ሐርብ
ለአከደው እቱ ለኣይኮም እግል ሰበ
ሰልጠት ውዛረት ካርጅየት አሜሪከ
ሰለመው።

19 ገጽ 2 ይት ሰነት ዕልብ 46 አርቡዕ 18 ኖቨምበር 2026

ክል አርቡዕ ለትጠ’በዕ ጀሪደት

መዳልያይ፦
- መሐመድ እድሪስ

ለይኣውት
* ፋጥነ ኣድም

አርተዖት
* ዘህረ ዐሊ

ተለፎን፡ 121797/201820 (258)
ፋክስ፡127749፡ ዕ.ሰ.ቡ፡ 247

ተውዝዕ ጀሪደት፡
ተለፎን፡163471-07588045

አትአመሮት፡
ተለፎን፡ 125013፡ ዕ.ሰ.ቡ፡ 1284

ኤረትርዪን እት ካርጅ፡ ሰሚናራት መዳፍዐት ወዱ
ዲብ ኣንጎለ፡ ኣይቮሪኮስት፡
ጊኒ-ኮናክሪ ወሽዌደን ለነብሮ
ኤረትርዪን ዲበ ወደው ሰሚናራት
ገቢል፡ መዳላዮም እግል ዝያድ
መዳፍዐት አከደው።

ቁንስል ዓም ኤረትርየ ዲብ
ኣንጎለ፡ አሰይድ ደሳሌ ተክለኣብ፡
ናይ ሕሽመት ቁንስል ዲብ
ኣይቮሪኮስት አሰይድ ብርሃኔ
ሕሩይ ወእግል ኤረትርዪን ስካን
ኣይቮሪኮስት ወጊኒ-ኮናክሪ፡
መስኡል ሽኡን ቁንስልየት አሰይድ
ሐጎስ ዘሚካኤል ህዬ እግል
ኤረትርዪን ስካን አቅሊም ካቢንደ
አንጎለ ዲብ ሓድረት ሓለት
ወጠንነ፡ መንጠቀትነ፡ ወመዋጥኒን
ለለአረፍዐ መስኡልየት እበ ከስስ

ሸርሕ ሀበው።
መሻረከት እብ ጀሀቶም፡ ለሓለት

እብ ፈዛዐት ታብዕወ ከም ህለው
እንዴ ሐበረው፡ ምኖም ለልጠለብ

እግል ሊደው ዱልያም ክም ቶም
አከደው።

እብ አሳስ እሊ፡ ዲብ ጊኒ ኮናክሪ
ለነብሮ ኤረትርዪን፡ ለወድው
ወራታት ለለአደምዕ እግል ልግባእ
ጃልየት እንዴ አሰሰው ጅሃት
መመቅረሐት ሐረው።

እሊ ክእነ ዲብ እንቱ መስኡል
ሽኡን ተንፊዝየት ሰፋረት ኤረትርየ
ዲብ ድወል ስካንድናቭየ አሰይድ
መሐመድዐሊ መሐመድስዒድ፡
እግል ኤረትርዪን ስካን መዲነት
ዮቶበሪ ወድዋረ ሽዌደን ሕድ
ለሽብህ ሰሚናር ወደ።

መሻርከት እብ ጀሀቶም፡
ውሕደቶም ወመትነዛሞም እንዴ
አደቀበው፡ ምኖም ለልጠለብ
እግል ሊደው ዱልያም ክም ህለው
አከደው።

ምግብ፡ ፈሬዕ ውዛረት ዐመል መሓደረት ነዝም

ፈሬዕ ውዛረት ዐመል ወመንገፎ
እጅትማዕየት አቅሊም ምግብ፡
እግል ሸቃለ ሸሪከት ልባስ ‘ዛኢር’
ክምሰልሁመ እግል ሀይበት
ክዳማት፡ መአሰሳት ቃኑን ዐመል
ለረከዘ መሐደራት ነዘመ።

ለእት ዮም 12 ወ 13 ኖቨምበር
ለትሀየበ መሐደራት፡ አዋጅ
ቃኑን ዐመል ዕልብ 118/2001
ወፈዓልየቱ፡ ክምሰልሁመ ሐዞት
ዕላቀት ሰኔት ፍንጌ መሽቅየት
ወሸቃለ ለረከዛ ቱ።

መስኡል ውሕደት ዐመል
አሰይድ ሚኪኤል ስዩም፡ እብ
ቪድዮ እንዴ አትለ ዲበ ቀደመዩ
ሸሬሕ፡ እተይ እግል ልትወቀል፡
ፍንጌ ሸቃለ ወመሽቅየት ዕላቀት
ትርድት እግል ተሀሌ እንዴ

አትፋቀደ፡ ዶልዶል ለትትርኤ
ኢመፋሀት ወኢሕስር እት ሽቅል
እግል ልትሰያሕ ትፋነ።

እምበል እሊ፡ እት ሽቅል
ለትጀሬ ብቆት እግል ትንቀስ፡ እብ
ጀሀት መሽቅያይ እግል ልትዳሌ
ለወጅብ አላት ወምህም ሐብሬ፡

ክምሰልሁመ አብሳር መዳፍዐት
መብርሂ ሀበ።
ምዲረት ፈሬዕ ውዛረት

ዐመል ወመንገፎ እጅትማዕየት
አሰይደ ጅምዐ እብራሂም እተ
አስመዐተ ከሊመት፡ ሸቃላይ

ልግባእ ወመሽቅያይ እብ አሳስ
አዋጅ ወመምርሒታት መንገፎ
አርወሐት እግል ልክደሞ ትፋኔት።

ዲብ ምዴርየት ሐጋት፡ ደረሰ ሐጋት፡ ዓዳት ወርያደት ለከስስ ወዕለ ገብእ
እብ ዓዳት፡ ገሮብ ወዐቅል እግል
ልትበነው፡ ዲብ መዳርስ ለገብእ
ወራታት ዓዳት፡ ርያደት ወዓፍየት
እግል ልጠወር፡ እት ዮም 12
ኖቨምበር ዋዕለ ገብአ።

ለእብ መክተብ ተዕሊም

ምዴርየት ለትነዘመ ወሰብ-ሽርከት
ሽቅል ለሻረከው ዲቡ ዋዕለ፡ እት
መጃላት ዓዳት፡ ርያደት ወዓፍየት
ለገብእ በራምጅ እብ ዋጅብ እት
ደረጀት እግል ልትበጻሕ ለወጅብ
አህዳፍ እግል ልትጌመም ወዲብ

ናይለ መጽእ ስታቲብ ህድግ
እግል ልግባእ ለአመማቱ።

መስኡል ዓዳት፡ ርያደት
ወዓፍየት ዲብለ ምዴርየት እስታዝ
ፈረጅ መሐመድ እድሪስ ዲበ
ቀደመዩ ተቃሪር፡ ለወራታት እግል
ልግባእ ዲብ መዳርስ፡ እብ ክሱስ
ዱሉይ ለህለ ብንየት ትሕትየት
ወመጋብሀቱ፡ እብ ደረጀት መዳርስ
ለገብእ በራምጅ እግል ልትናየት
ለልትነስአ ምስዳራት፡ መሻረከት
ደረሰ ወመደርሲን፡ ክምሰልሁመ
ዶር ናይ ሰብ ሽርከት ጀሃት እብ

ርሒቡ ተሀደገ።

ዲብ ገሌ መዳርስ እግል
ወራታት ርያደት ካፍየት ወብቅዔ
ለበ ብንየት ትሕትየት ሰበት
ኢህሌት መሻክል ክም ህለ፡ ዲብ
በራምጅ ምህሮ ስናት፡ ዳፍዖት
ሕማም መላርየት ወዓፍየት ዐቅል
ላኪን ወራታት ሰኒ ክም ትሰርገለ፡
እብ ተውሳክ ሐበረ።

መስኡል መአሰሳት ተዕሊም
ምዴርየት ሐጋት እስታዝ እድሪስ
ዐብዱ እብ ጀሀቱ፡ ለትመሳወ
ወናይ ሕበር ከደማት ምህሮ እግል

ልትአከድ ወለትፈናተ ወራታት
እግል ልትዳሌ ጅህድ ገብእ ክም
ህለ እንዴ ሸርሐ፡ ለዋዕለ ድዕፍ
እግል ልትሳሬ ዶር እግል ለአግዴ፡
ዶር ሙደራእ መዳርስ፡ መስኡሊን
ዳሕያት ወልጃን ዋልዴን እግል
ልትወቀል ተሐሰበ።

መሻርከት ህዬ፡ መሕገዝ
መቅደረት እህትማም እግል
ልትሀየቡ፡ ብንየት-ተሕትየት
ኢሀለዮት እተ ክምሰልሁመ መዐየ
ለአሳሱ ናይ ሕበር ነዳፈት ድዋር
እብ ርሒቡ እግል ልትከደም
ዲቡ ለልብል አራእ ወፊናታት
ቀደመው።

መስኡል ፈሬዕ ውዛረት ተዕሊም
አቅሊም ዐንሰበ መምህር ክፍላይ
ዐንደሚካኤል ወሙዲር ምዴርየት
ሐጋት አሰይድ እድሪስ መሐመድ
ሓምድ እተ ቀደመወ ከሊመት
ካቲመ፡ መጅተምዐት ሀደፍ ናይለ
ዋዕለ እንዴ ፈህመው፡ ዲብ
መዳርስ መዐየ ለአሳሱ ተናዚም
እንዴ ተረደ ዲብ ጠወሮትለ
ወራታት እግል ልክደሞ ትፋነው።

19 ገጽ 3 ይት ሰነት ዕልብ 46 አርቡዕ 18 ኖቨምበር 2026

ዐብደለ መ/ዐሊ (መዐልም)

መደት ሐቴ ዎሮት ታጅር እናስ መእሙን አልዐባስ ወለ ታጅር
እብ በኑ እት ገይስ ሽፍተ ጸንሐው
ከለዐለት እግሉ ምን ማል እግለ
ገልመዉ ምኑ ከሃተለዉ። እበ
ለሳደፈቱ ምሽክለት እግል ልሽኬ
እት ቤትለ ሓክም ለዐለ መእሙን
አልዐባስ ጌሰ። እተ መንገአተ ቤት
ህዬ ሖል ለገብእ ምንመ ጸንሐ
ለሰምዑ ወልርእዩ ኢረክበ። እት
ደንጎበ ላኪን ለእግለ ወደ እንዴ
ወደ ለሳደፈቱ ምሽክለት እት እዝን
መእሙን አልዐባስ እግል ለአብጽሐ
ስታት አፍገረ።

አምዕል ጅምዐት እብ ዐቢሁ ትላከ
(ጥርሓት) ቲሊክ ቤለ፡፡ ‘የሀው!
ሰብ ብቅዳድ ስምዖ። ሐሰብክም
ወዐይብክም አተንሱኒ፡፡ አማንት
እትክምተ እዝን ክረው እግልዬ።
አነ ሚ እብል ህሌኮ ዐይብክም
አተንሱኒ። ለእግል እብል ህሌኮ
እተ ሸሀዶ” ሐቆለ ቤለዮም እንዴ
አትለ፡ ክምእኒ ቤለ።

“እግልዬ ለህሌት እግል ረቢ
ይህሌት። አነ ልእመልከ ረቢ
ኢመልከ። ረቢ ለኢከልቀየ ህሌት
ምስልዬ። ፍትነት እፈቴ ወሐቅ
አቤ። እበ ለእግለ ኢርኤኮ
እሽህድ። እምበል ወዶ እትሰሌ”
ቤለዮም። ለበሀሉ ለሰምዐው አስክ
አልመእሙን አልዐባስ ዋለዉ።
አልመእሙን አልዐባስ “እሊ

ለእግሉ ትቤ ልብሉኒ ለህለው
ከአፎቱ!?” ቤለዩ። ለታጅር እናስ
“አማንቱ። በሀልዬቱ” ቤለዩ።
አልመእሙን አልዐባስ፡ “ክሚ
ትካሬከ እቱ ህሌት እሊ ክሉ
በሀል!?” ቤለዩ።
ለታጅር “አነ በሪ ወዴከ እት
ሽፍተ ትከሬኮ ወማልዬ ነሰአው
ምንዬ ከትገለመውኒ ወሃተለውኒ።
ሖል እብ ተማሙ እት አፍ ባብ

ቤትከ ወዴኮ፡፡ ሕግዝቼ (ጋርቼ)
ለሰመዐኒ ኢረከብኮ። በክት እት
ምቀደምከ ለእበጥር እቡ ሰበት
ኢረከብኮ፡ እሊ ለእግለ ቤለውከ
እግል ኢበል ትቀሰብኮ” ቤለዩ።

አልመእሙን አልዐባስ፡ “ከላስ
ለእግሉ ብህል ለዐልከ ሐቆ ፈሰርከ
ለትገለመ ምንከ ማል እግል
ለአቅብለካቱ ቤለዩ። ለታጅር፡
“በሀልዬ፡ እግልዬ ለህሌት እግል
ረቢ ይህሌት፡ በለቼ፡ አነ እሲት
ብእዬ ወውላድ ወረቢ፡ ሓሸእ!
ዎሮት ሸሪክ አለቡ፡ ወሉድ
ኢኮን ወኢትወለደ፡ እሲት ኢኮን
ዎውላድ” ቤለዩ። አነ ለእመልከ
ረቢ ኢመልከ፡ ለእቤለ አነ ሐሰት
ብእዬ ወከይነት፡ ወሞላይ ምነን
ዐፎቱ ወሰላመት። ረቢ ለኢከልቀዩ
ሀለ ምስልዬ፡ ለእቤለ አነ ቅርኣን
ሀለ ምስልዬ ወእግሉ ሐፍዝ ወህቱ

እላመ ቅሰት ካልእ እናስ ተ።
ክምሰለ ልትደገም፡ ዎሮት እናስ
እግል ምክር ኣንሳት ልክተብ
ወልሕፍዝ ዱሉይ እት እንቱ፡
ንዋቱ እንዴ ነስአ ትብገሰ ክብዞሕ
አክትበት ከትበ እብ ክሱስ ምክር
አንሳት ወለባበተን ብዞሕ ሕካያት
ወቅሰስን እግል ልሰጅል ቀድረ።
ሐቴ እሲት እብ ግርመተ፡ ወለባበተ
ስሜተ ወስምዐተ እተ ልእቱ ትነብር
ለዐለት፡ ድዋር ወዘመን ውቅልት
ዐለት ምስለ እግል ልትዋጀህ ነወ፡
፡ ህታመ እብ ክሱስ እሊ እናስ እሊ
ሳምዐት፡ ሰበት ዐለት፡ እግል ልምጸአ
ወተአዳግሙ ለአከት እቱ ከእት ቤተ
አተአምጸአቱ። እብ ክሱስ አዋልድ
አንሳት ወምክረን ህዬ ብዞሕ ካትብ
ክምሰል ህለ ደግመ እግለ። ህተ
ወህቱ እትሊ መጃል እሊ እት
ለሀድጎ፡ ለባበ ቤተ ነፈር ቀርቀፈዩ።

“እሊ ምንቱ?” እት ልብል ሐቆለ

ዕምራን በኒ ሐጣን ግንሐቱ
መአበይ ወብጥረቱ፡ ክርሜደት
ክቦበት አከይ ርዝቅ ዐለ ልትበሀል፡
፡ እሲቱ ማሸአላህ እንዴ ረዴከ በል
ለኢተአብል እተተ ለዐለት ልብሎ።

እብ ስያስ ወግርመት መካልቀ
ስምዐተ እት ዘመነ ወለእቱ ትነብር
ለዐለት ሞዳይ፡ ክሉ ሀድገየ
ወወዐዘየ ልትበህል። ፈጅር ነሃር
ሐቴ ዕምራን በኒ ሐጣን ገጹ ምን
አትቃማት እሲቱ በሊሱ አበ። አክለ
ገንሐየ ሰኒ ትበሰጠ ወትረይሐ፡
ወርሑ መትመላክ እግሉ አቤት፡፡
አክለ ገንሐየ ለግርመተ ሰኒ ዕንታቱ
ጠየፈት ወአርወሐቱ ናዝዐት ምኑ።
ህተ ምነ ግንሐቱ ውህምት እት
እንተ “እንሻእላህ ኬር አፎ አክል
እሊ ገንሐከኒ?” ቴሉ።
እሊ ስድ እሊ ህቱ እተ እት
በልስ፡ “አልሐምዱላህ ግርመትኪ
ግርመት ሌጠ ትወስክ ህሌት”
ቤለየ።

“አብሽር አነ ወእንተ ምስል እት
ጀነት” ቴሉ።
“ እብ ከአፎ”? ቤለ ከትሰአለየ።
“ እት ክፍእት ለአስበረ፡ ወእብ
ግርም ለሐመደ ረቢ እብ ጀነት
አውዐደ እግሎም” ቴሎ ልትበሀል።

መዳግም እለ ቅሰት እለ ለእት

ልባብ መልክ ወለመትቃርማዩ ግንዳብ!!

እት ስኒን ሰኒ ቅዱም ቱ ልትበሀል ዎሮት መልክ ምስል ውዚሩ አስክ ሱግ ነወል ወደው፡ ወእተ ለአበረታት ልትገሰው እቱ ሻሬዕ ጠርቀው። ዎሮት ምነ ገነድብ ምስለ መልክ ክምእኒ ትራደደ፡
ለመልክ፡

“አሰላም ወዐልይክም አቡነ። ለባር እናስ “ዐልይክም ወሰላም ክምሰለ እግለ ትበው ወርሕመቱላህ ወበረካተሁ” አቡዬ ልብሉ ሀለ።
ለመልክ “ከአፎ ህለው ለክልኦት?”ለአባር እናስ “ሰልአስ ገብአው” እገር ሰዳይት ሞረ ሐዘው ልብሉ ዐለው።
ለመልክ “ከአፎ ሀለ ለፈዳብ? ለሰይፍከ ለአደሜዕ ሀለ?” ለእናስ “ሐምቅ ሀለ ወእምርተ ላመ ተግባብ፡ ሐቆ ወድቀ ኢቀንጸ፡” መዐነውየት ወድ ተብዐት ምት መስል ህሌት ምስልከ ልብሉ ዐለ።
ለመልክ፡ “ከአፎ ሀለ ለረዪም?” ለእናስ “ቅሩብ ገብአ ለአታያን ወኢፈጥን”ረአይ ዕንታትከ ሚ መስል ህለ? ልብሉ ዐለ። ናይ ረዪም ኢለአትናጽር ገብእ ልብሉ ዐለ።

ለመልክ፡ “ረኪስ ኢተአዝቤ” ለእናስ፡ ፉኑይ ትፋኔከ ልትፈሌ!” እሊ ለአነ ወእንተ ትራደድናዱ ለህሌነ እብ ቀሎቀሎ ኢትፈስሩ ልብሉ ዐለ።
እሊ ተየልል እሊ እትልትባለሶ ለወዚረ መልክ መተንሲያይ ሌጣ ዐለ ሐቴ ዘዐት እንዴ ኢለአወይን ምነ ፍንጌ ክልእቶም ልትባሎሱ ለዐለው ዞዖታት ህቶም ትፈናተው።

ትሰአለየ፡ “እሊ ለቅዱን ብእሼቱ”
ቴሉ። እሊ ወክድ እሊ ለእናስ
ፍንጌ ምድር ወሰመ ጭቁጥ ለሀለ
እት መስሉ ኬን ወእንሰር ዐሎበጠ
ወምሆላለ።

ለእሲት እንዴ ኢትትሃልግ “እሊ
ሰንዱግ እግሉ ርፈዕ”ቴሉ። እት
ልትራጀፍ እግለ ሰንዱቅ ትሆጌለ፡
ወሐር “ክሚ እግል እበሉቱ” ቤለየ።
“ፍገር እንታዲ በሀሉ ምስልዬ
ህለ” ቴለ። ወለሰንዱግ እርፍዒቱ
እት እንተ እተ ባብ ምስለ ብእሰ
ትዋጅሀው። እግለ ብእሰ “እቴ”
እት ትብሉ እግለ እናስ “ፍገር”
ቴሉ፡፡

ለብእሰ እተ እናስ እንዴ ትወለበ፡
“ሚ እግል ትውዴ ማጽእ ዐልከ?
ወእሊ ሰንዱግ አስክ አየ ትረፍዑ
ህሌከ?” ቤለዩ።
ህተ እትበልስ፡ “ሚ ብእከ እቱ፡

ምክር እሲት ላበት!!

ትግራይት ለትትመሰል መሰል
አፍቀደተኒ፡

ዎሮት እናስ ዐካር ዐለ ልትብሀል
ወለእሲቱ ፈናዲት፡ ሐሬ ህቱ ሰኒ
አትቀመተየ ወትፋከረየ ወሐር ህተ፡
“ሃልካቱ ዮም ክምሰለ ኢትአምረኒ
ኣፎ አክል እሊ ገንሐከኒ
ወትፋከርከኒ?” ቴሉ ልትበሀል።

ህቱ እንዴ ቀንጸ፡ “ጀለ ጅላሉ!
አክል እሊ ዐፋሊት እንቲ?” ቤለየ።

ዕምራን በኒ ሐጣን ወእሲቱ!

ህተ እቱ እት በልስ፡
“ሞላነ ወዳዩ ፍክር
ወምስትንክርቱ፡ ጀለ ጀላሉ!!
ገሌ ለዓፍሉ ወገሌ ለዓክሩ” ቴሉ
ለትበሀል።

ከእብ አስሉብ ዓቅል ወልባብ፡
ለዐክረቱ እብ መጦረ ዐፍለት
ብህለ ለዐለ፡ አሰአለቱተ ልትሀደጎ
ወልትደገሞ ክምኖም ላቱ ዕምራን
ወእሲቱ መባልሶም በክቶ መስሎ
እቼ ህለው።

አነ ምስልከ ይእነብር፡ ዐድ አቡዬ
እገይስ ህሌኮ፡ መንበሮ ምስልከ ከፌኒ
ምነ፡ መሽግ! ወዐንደል ሶመ ጠዐሜኒ
ምስልከ! ደም ልርሀድ ሕዋሌከ!”
ቴሉ።

ለብእሰ እግለ እናስ ራፍዑ ለዐለ
ሳንዱቅ አተክረዩቱ፡ ከክምእኒ ቤለዩ፡
“እሊ ሰንዱቅ ክረዪ፡ አነ ምስል
እሲቼ እትዓሬ ወእትባሬ፡ ወእንተ
እግለ ሰንዱግ ክረዩ ወእሊ ለእግሉ
ሀይበከ ማል እግሉ ንሰእ” ቤለዩ
ከሰላዲ መጠዩ።

ለእናስ ለፍንጌለ እሲት ለግርም
ወለቅዱን ወብእሰ ሕሹር ለዐለ እብ
ምክር ናያ ግርም ሉለት ለትመስል
አንሳይት፡ ምን ሕቡልክት ገበይ፡
እፍራጅ ረክበ፡ ወቅሰተ ከትበ
ክትሳርሐ ምኖም። እት ምክር
ኣዋልድ ዐረብ ህዬ እብ ስሜተ
ቅሰት ከትበ።

ረቢ ካልቁ እንዴ ኢኮን።

አነ ፍትነት እፈቴ ለእቤለ፡ አነ
ማል ወውላድ እፈቴ፡ ክምሰለ
ረቢ ቤለየ ማልኩም ወውላድክም
ፍትነትቱ ክምሰለ ልትበሀል። ሐቅ
አቤ፡ ለእቤለ፡ አነ ሞት አቤ፡ ወሞት

ሐቅ ተ!። አነ እበ ለእግለ ኢርኤኮ
እሽህድ ለእቤለ፡ አነ እብ መሐመድ

ረሱል አላህ (ልኡክ ረቢ) ክምሰል
ቱ እሽህድ እንዴ ይእርእዩ፡፡

እምበል ወዶ እት ሰሌ፡ ለእቤለ
እት አረሱል ሰላት ዐለ አነቢ እወዴ

እንዴ ይእትወዴ” ቤለዩ።
ለታጅር እንዴ አትለ፡ “ከእብለ
በሀልዬ ሐቅቱ ወእት መቀደሜከ
እግል እብጠር ሰበብ ገብአ እግልዬ”
ቤለዩ።

ሐቆ እለ ሰምዐ አልመእሙን
አልዐባስ ለትነሰአ ምኑ ማል ሆቡ
ቤለ ከሳርሓዩ ምኑ።

ዐማር ሳልሕ ገመ

19 ገጽ 4 ይት ሰነት ዕልብ 46 አርቡዕ 18 ኖቨምበር 2026

አፍረዮት ንህብ ለልአሸንን ዔማት እተይ

ምዴርየት ዐዲ ቀይሕ እግል
ንህብ ለናስብ ሓለት ጀው
ወብዞሕ ዕንቦበታት ለልትረከብ
ምኑ ዕጨይ እብ ፍንቱይ ዲብ
ሐስያት ምፍጋር ጸሓይ ናይለ
ምዴርየት ለህለ ባካት ህዬ ዝያድ
እግል አፍረዮት ንህብ ለናስብ
ሰበት ቱ፡ ለዲቡ ለህለ ሸዐብ
ለበዝሐ መናበረቱ ምን ንህብ
እግል ትግብእ ልትከደም እቱ
ህለ። እሎም ዲብ እሊ ሐስያት
ለህለው ቴበት ንህብ ህዬ ሰለስ
ቀፎ ለመድ፡ ዘበናይ ወቀፎ ሰሙይ
ክም መልኮ ጋብእ ህለ። እሎም
ዲብ እሊ ናይ አፍረዮት ንህብ
ካድም ለልትበገሶ ምን ዶል ዲብ
ዶል እንዴ በዝሖ ክም መጽአው
ዲብ ሰነት 2017 እብ ደረጀት
መሕበር ክም ልትከምከሞ ገብአ።
እሎም ሐረስቶት ለመልኮ ህዬ
ዲብ እሊ ወክድ እሊ ሐድ
5400 ቀፎታት ባጽሕ ህለ።
እሊ ለትሰጀላቱ። ምኑ ወለዐልመ
እግል ልግባእ ቀድር እግልሚ
ለበዝሐው ለህለ እሎም ብዝሔ
ቀፎታት እንዴ አውሐደው ሰበት
ለአሰጅሎ፡ ለዐደድ ምን እሊ
ለትበሀለ ወለዐል እግል ልግበእ
ክም ቀድር በዐል መቅደረት
አፍረዮት ንህብ ዲብ ምዴርየት
ዐዲ ቀይሕ ሻብ በረከት ሕሉፍ
ወድሕ።

ዐደድ ብዝሔ ሐረስቶት 742
ዲብ ገብእ ምን እሎም 700
ውላድ ዲብ ገብኦ ለ42 አዋልድ
አንሳት ተን። ዲብ መሕበር
ለትከምከመ ህዬ 76 ሌጣቶም
ምን እሎም ክሎም መፍርየት።
እትሊ ወክድ እሊ ህዬ ለበዝሐው
ሐረስቶት ቀፎ ቱራሲ መልኮ
ምንመ ህለው፡ እብ ውዛረት
ሐርስ ዝያድ ዲብ ቀፎ ሰሙይ
እግል ልረክዞ ጅህድ ገብእ
ህለ። ቀፎ ሰሙይ ምን ብዕድ
ቀፎታት ለልትሐሬቡ ምን ቅሩብ
እግል ልትረከብ ለቀድር ወዲብ
ባካቶም ለህለ ማዳት እቡ እግል
ልሽቀዉ ለቀድሮ ዐውሉ ህዬ
ምን ብዕድ ለረክሰ ሰበትቱ ዝያድ
እግል ልክደሞ እቱ ጅህድ ገብእ
ህለ። ዘበናይ ቀፎ እግል ትምለክ
ላኪን ብዙሕ ማል ለለትሐዝዩ
ቱ። ለቱራሲ ቀፎ ህዬ እግል
ትሽቀዩ ቀሊል ምንማቱ፡ ዲብ

ሙሰውር፡ ክብሮም ጸሃዬ
እት ዐድነ ኤረትርየ ተዋብ ንህብ እብ ለመድ ምን ልትከደም እቱ ብዞሕ ስኒን ዋዲ ህለ። እሊ እተይ ዐቢ ለልትረከብ ምኑ አፍረዮት ንህብ ሐቆ ሕርየት እብ ደረጀት ውዛረት ሐርስ እህትማም ዐቢ እንዴ ተሀየበዩ፡ ምን ቀፎ ለመድ ዲብ ጥዉር አግቡይ ዘበናይ ወቀፎታት ሰሙይ ክም ልትዐዴ ሰበት ገብአ፡ ብዝሓም ሐረስቶት ክም መትናየቲ ወመበገሲ ቀፍታት እንዴ ተሀየበው ክም ልትበጋገሶ እቱ ገብአ። ምን እለ ተብጊሰት እለ ህዬ አዜ ብዝሓም ለረቅቦ እቱ ወክም እተይ ዲብ ለትፈናተ ባካት ወምዴርያት ዐድነ እብ ሑድ ወብዞሕ ቀፎታት፡ ለሀይ ከምን ለሀይ ዲብ ልርኤ ወደርስ ወምን ውዛረት ሐርስ ለልትሀየብ ሐብሬ ለረክበው ቴበቱ እት ዘይዶ መጸው። ዲብ እለ ናይ ዮም ሰፍሐትነ ህዬ ዲብ ምዴርየት ዐዲ ቀይሕ ለህለ ነሻጣት ተዋብ ንህብ እግል ንርኤቱ። እሊ እግል ልወድሖ እግልነ ምስል በዐል መቅደረት አፍረዮት ንህብ ሻብ በረከት ሕሉፍ ወመፍርያይ ንህብ ሻብ ስዒድ መሐመድ ሃድጋም ዐልነ። ቅራአት በኪተት።

እዳረት ናይ ንህብ ላኪን ብዙሕ
ኢልዐወትኒ፡ እግልሚ ለንህብ ሚ
ትገብእ ህሌት እግል ትራቅብ
ኢሰዴኒ። ለናይ ሰሙይ ቀፎ ምን
እንርኤ ንህብ ሚ ጋብአት ህሌት
እብ ሐትሐቴ እግል ትርአየ
ለልአቀድርቱ። ለንቁስ ናዩ ምን
ሽፍር ወሰዐር ሰበት ልትሸቄ እግለ
ምን አካን ዲብ አካን እብ ስብክ
ወስግም ንህቦም ለልአትገዓዕዞ ሰኒ
ሴድያይ ኢኮን። እግልሚ ምን
አካን ዲብ አካን እግል ተሐርኩ
እግል ልክረብ ሰበት ቀድር።
እሊ ቀፎ እሊ ዝያድ እግለ ዲብ
ዳይም መስከብ ለነብሮ ሐረስቶት
ዲብ አፍረዮት ንህብ ለከድም
እግል ለዐውት ለቀድርቱ።
እብ ውዛረት ሐርስ ህዬ እሎም
ሐረስቶት እሎም ሐቴ ዓኢለት
ምን ተሐምቅ ክልኤ ወሰለስ ቀፎ
ዲብ አፍያተ እግል ቲዴ ክልዶል
መትፋቀዲ ወምክር ልትሀየብ።

አፍረዮት ንህብ ምስል ዝላም
ለልትጻበጥቱ። እግልሚ ነብረ
ናይ ንህብ ምን ዕንቦበታት ዕጨይ
ወአቀጥፍ ሰበትቱ ዝላም ኢህሌት
ምን ገብእ ህዬ እሊ ዕንቦበታት
እሊ እግል ልፍሬ ሰበት ኢቀድር
ለንህብ ትደረር። እተይ ናይ
ለሐልፈ ሰኖታት ዶል ልትርኤ
ህዬ ዝላም ቃዝረት ዲበ ለዐለት

እቱ ለሐልፈ ሰኖታት እተይ ሰኒቱ
ርኩብ ለዐለ። ዮም ዓመት ላኪን
ከረም በሐር ኢትረከበት ወከረም
ኣውለት፡ ሰበት እሊ ለንህብ እንዴ
ትፈረረት ምን ባካተ ለትረክቡ
ሰበት ኢህለ እብ በሰርቱ
ለአትጋዩሰ ለህለው። ሑድ ስከር
እንዴ በጭበጨው ወሑድ ሐሪጭ
እንዴ ወደው ክም ለአትጻንሕወ
ቶም ባስሮ ለህለው። እሊ በሰር
እሊ ዲብ ዘበናይ ወናይ ሰሙይ
ቀፎ ግሩምቱ ለንህብ ባብ እንዴ
ፈትሐከ እግለ ዲብ ገሌ ግራብ
ሊትር ማይ ወኪሎ ስከር እንዴ
በጭበጭከ ዲበ ማይ እግል
ኢትቀመሽ ዲብ ሰቴ እት ረአስለ
ማይ እግል ልርፈዐ ለቀጥር ምን
ለዐል ማይ ሰለል ለልብል እንዴ
ወዴከ እግለ ክም ትሰቴ ምኑ
ትወዴ። ቀፎ ቱራሲ ላኪን ድቡእ
ሰበትቱ ወባብ ሰኒ ሰበት አለቡ

እግል እሊ አግቡይ እሊ ውጡይ
ክም ኢኮን በዐል መቅደረት
አፍረዮት ንህብ ሻብ በረከት
ሕሉፍ ወድሕ።
ሻብ ስዒድ መሐመድ ምን
ስካን እዳረት ደዋሒ ቶኮንዳዕ
ቱ። ህቱ ዎሮ ምነ ዲብ ምዴርየት
ዐዲ ቀይሕ እት አፍረዮት ንህብ
ክስኣም ለህለው እት ገብእ፡ እበ
ለአርአዩ ነጃሕ ክም መሰል ናይ
ዐውቴ ለልትሸራሕቱ። ስዒድ
እብ ከአፎ ዲብ መጃል አፍረዮት
ንህብ ትበገሰ ወለ በጽሐየ ደረጀት
ዶል እንርኤ፡ ዲብ ሰነት 2017ቱ
እብ ሐምስ ቀፎ እግል ልትበገስ
ለአሰብደ። ለወክድ ዝላም ሰኔስት
ለዐለት እቱ ሰበትቱ እተይ ሰኒ
እግል ልርከብ ቃድር ዐለ። ምን

እሊ እተይ እሊ ህዬ 5፡ 10፡ 20፡
50፡ 100 እት ልብል እትሊ
ወክድ እሊ ሜልካይ 130 ቀፎ
ንህብ ጋብእ ህለ። ክልዶል ህዬ
ምስለ ንህብ ሰበት ልውዕል ምን
ዶል ዲብ ዶል ተጃርብ እት
ወስክ ወለ ሳደፈዩ ምስል ሰብ
መቅደረት ውዛረት ሐርስ ዲብ
ልትጋሜ ዐቦት ለአርአ ነፈርቱ።
ስዒድ ምን ሰብ መቅደረት ብዙሕ
ሐብሬ ወዕልም ለረክበ ምንማቱ፡
እብ ፍንቱይ ዲብ ዐቦት ሰዴኒ
ለልብሉ ምን ሰብ መቅድረት
ለረክቡ ምን ቀፎ ዲብ ቀፎ ንህብ
ከአፎ እግል ተአትባዝሕ ክም
ቀድር ሰበት ኣመረ፡ እለ ሐብሬ
እለ ዲብ ዐቦት እተዩ አካን ዐባይ
ለአርአ እባተ።

ሻብ ስዒድ እትሊ ወክድ
እሊ ናይ ለመድ፡ ዘበናይ ወናይ

ሰሙይ ቀፎታት መልክ ህለ።
ለሰልፍ ለትበገሰ እቡ ናይ ለመድ
ቀፎቱ፡ ምን መሊከት ንህብ ዲብ
ብዕድ ቀፎ ዲብ ለዐዴ ክሉ
ጃንብ ቀፎታት ህዬ ጀረበዩ።
እተ ለትወለደ እተ እዳረት
ደዋሒ ቶኮንዳዕ ህዬ ቀፎታቱ
እብ መጃምዕ መጃምዕ እንዴ
ካፈለዩ፡ አምዕል ወላሊ ንህቡ
ራዔ ህለ። እለ ሰነት ዮም ዓመት
ህዬ ምዴርየት ዐዲ ቀይሕ ክመ
ለትሐዜ ዝላም ሰበት ኢረክበት፡
ምነ በዲር ለኣተዩ መዐር
እት በጭብጭ ወሑድ ስከር
ወለትፈናተ ሐሪጭ እት በጭብጭ
እግለ ቀይም ወሐጋይ ከአፎ ክም
ለሓልፉ ሹቁል ጸንሔነ። ለሐልፈ
ሰኖታት ላኪን ብዞሕ እተይ እንዴ

ሻብ በረከት ሕሉፍ
ሻብ ስዒድ መሐመድ

ረክበ ቤት እግል ልብኔ ወመኪነት
እግል ሽቅል ለትገብእ እግሉ
እግል ልትዛቤ፡ ወእብ ዐቢሁ
ምን ዶል እትዶል ወስኩ ለዐለ
ቀፎታት እግል ልምለክ ለቀድራቱ
ሐረስታይቱ። ጣውላት ረክበ ምን
ገብእ ህዬ ቀፎ ኖሱ ሸቄ ወንህብ
እንዴ አትባዝሐ ለአዘቤ።

ንህብ ዝላም ህሌት ምንገብእ
ኖሰ ትትፋሬ ወዝላም ሐደት
ምንገብእ ህዬ፡ ዐሳክረ እንዴ

አውሐደት ሰነት ሐዋኒት
ከአፎ ተሓልፈ ሰበት ተአምር
እሊ ጠባይዐ እግል ሐረስታይ
ለሰዴቱ። “እንተ እግል ትታበዐ
ሌጠ ህለ እግልከ፡ ክም መሰል
እንተ እንዴ ኢትደሌ ወለ ዲብ

ባካት ረዪም ለዘልመ አርድ ህለ
ምንገብእ፡ እንዴ በድረተከ ዲቡ
እግል ኢቲጊስ እግል ትብደረ
ህለ እግልከ ወመራዐየተ እግል
ተአዚድ ወጅብ። ክም መስል፡
ሐቴ ንህብ ዲብ ወክድ ሰኒ
እግል ተአፍርዩ ለወጅበ የአፍሬት
ምንገብእ፡ ሹም አበረ ምነ እግል
ኢትግባእ መታበዐት እግል ቲዴ
ህለ እግልከ ዕምር ናይ ዎሮ ሹም
ምን 40 አስክ 50 ዮም ሰበት ቱ፡
እግሉ እንዴ አፍገርከ ምነ እግል
ትቅተሉ ህለ እግልከ ሐቆሁ ህተ
ኖሰ ሹም ሐዲስ ትወዴ” ልብል።
እሊ ወብዕድ ምን መታበዐት
ትሉሊት ለረክበዩ ተጃርብ ምነ
ለዐወተዩ ክምቱ፡ ሻብ ስዒድ
መሐመድ ወድሕ።

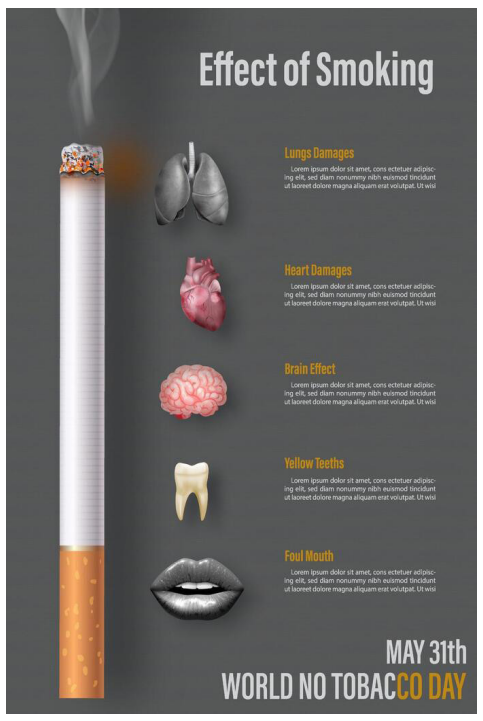

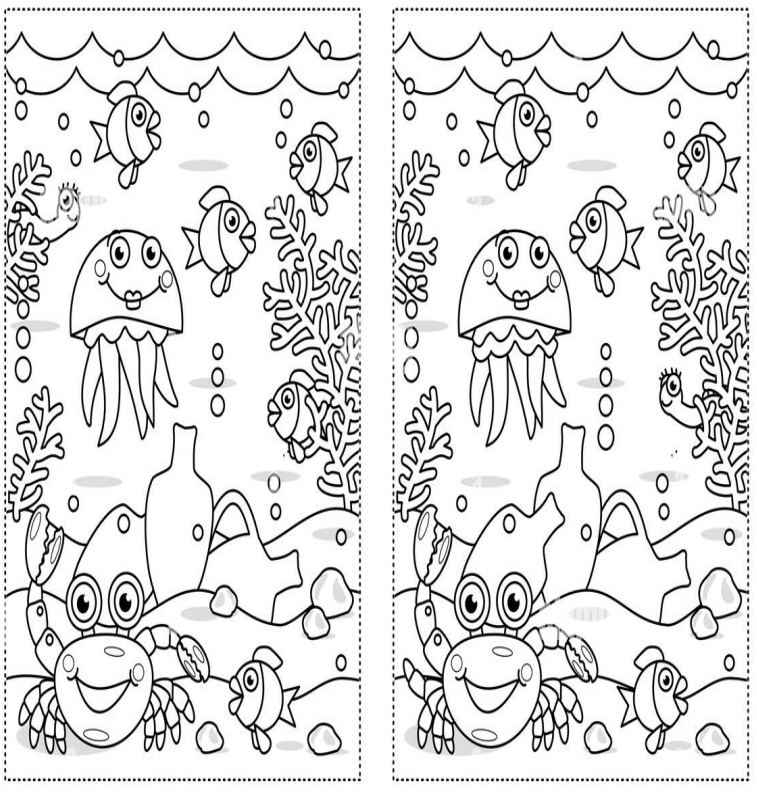

19 ገጽ 5 ይት ሰነት ዕልብ 46 አርቡዕ 18 ኖቨምበር 2026

ፋጥና ኣድም

ገኖበትነ ዑፊት እግል ትግበእ ለሰዱ ነበሪት

እት ዐለም ለዐቤት መቅበረት
ዋዲ አልሰላም ትትበሀል። እለ
መቅበረት እለ እት ዒራቅ
ትትረከብ። እለ መቅበረት እለ
1400 ለገብእ ሰኖታት ክም
ትነፈዐው እበ ልትሀደግ።

መትመዳድ እለ መቅበረት
እለ 1485 ኣክርስ ክም ገብእ
ወዝያድ 5 ሚልዮን ለገብኦ
አንፋር ቅቡራም እተ ክም ህለው

10 ፍንቲት ስወር ሕዘው

ገኖበትነ ምነ ምህም ላቶም ክፋል
ገሮብነ ተ። እብሊ ህዬ ገኖበትነ
ሰኒ መራዐየት ዶል እንወዴ እግለ
ዑፊት ገኖበት እግል ትሀሌ እግልነ
ትቀድር። እብ ክሱስ እሊ እተ
ገብአ በሐስ፡ ገኖበትነ እበ እት
ድዋራትነ ለልትከለቅ ሐላት ጀው
እብ ሸፋግ ትትበደል አውመ እግል
ተአብር ትቀድር። እሊ በህለት
መትቀያር ሓለት ጀው ወኦዞን
እተ ከምሰልሁመ ክስሔ ሀወ

(ጀው) እግል ልትሸረሕ ቀድር።
ከገኖበትነ እት ሰኔት ሓለት እግል
ተሀሌ ለሰዴነ፡ ለእሉ እንበልዕ
ነበሪት ቱ። እግል መሰል፦

1. ለትፈናተው ሓባር ለቦም
ሐመሊት፦ እት ሐመሊት
ለተንከበት ሙነት ገኖበትነ
ዑፊት እት እንተ እግል ትንበር
ለትአክድ ፍገሪት በሐስ ህሌት።
እግል መሰል፡ ሐመሊት ምነ
እብ ሰበት ጸሓይ ለመጽእ ደረር
ለዳፍዖ ኣንቲ ኦክሲደንት ለመልኮ
ሰበት ገብአው ቱ። እት አምዕላይ
ነብራነ ክም ከመዶር፡ ወካሮት
ለመስሎ ነበሪት እብ ብዝሔ እብ
መትነፍዖት እግል ሴላትነ ምህም
ላቱ ኣንቲ ኦክሲደንት እግል

ንርከብ እንቀድር። እብ ተውሳክ
እግል ዐቦት ዋህዮታት ጎኖበትነ
ወምን ርክስ ዳፈዕ እግልነ። እተ

ከምሰልሁመ መንገ (mango)
እብ ቪታሚን ሲ ታጅር ሰበት
ቱ፡ እት አፍረዮት ኮላጂን ሰዴነ፡
እብሊ ህዬ ገኖበትነ ምን ጸሓይ
ለመጸ መደረት ዳፈዕ እለ።
እምበል እሊመ ገኖበትነ እግል
ትርዌ ወትለይን ሰዴ።

2. ዓፍየት ለልሀይቦ ዝዩዳት፦
እት ነበሪትነ ክም ዜድ ኦሊቭ
ለመስሎ ጠቢዓይ ዝዩዳት መትነፋዕ

ገኖበትነ ራውየት ወሓምለት እግል
ትግበእ ሰዴ።

3. እግል አምዓይትነ ለነፍዖ
ነበሪት፦ እብ ለትፈናተ ጅንስ
ሐመሊት ለትዳለ ነበሪት
መትመዋን፡ እተ ከምሰልሁመ
ፈዋክህ ወቅርጡጥ ዑፉይ
አምዓይት እግል ለሀሌ እግልነ
ሰዴ። ዑፉይ አምዓይት ሐቆ
ብነ ህዬ ስርዐት ዳፍዖት ሕማም
ገሮብነ ልትጠወር፡ ሰበቡ ዓፍየት
አምዓይትነ ወገኖበትነ ለትጸበጠ
ሰበት ቱ።

እሊ ለዐበ ጸዕዳ ሻርክ ‘ጸዕዳ
ሞት’ እበ ለትብል ስሜት

ልትሰሜ። እሊ ዓሰ እሊ ኦሮ
ምነ ገዘይፍ አጅናስ ሻርክ እት

ለዐበ ጸዐደ ሻርክ

ገብእ፡ መብዝሑ ዶል እት
አጥራፍ ዐባዪ ምሒጣት ዐለምነ
ልትረከብ። እሊ ሻርክ እሊ እብ
ግዝፉ እሙር ቱ። ሪሙ 6.4
ምትር በጼሕ። ምናተ እት ገሌ
አማክን እሎም ጅንስ ሻርክ
እሎም ሪሞም 8 ምትር ክም
በጼሕ ወከባደቶም 3324 ኪሎ
ግራም ክም ገብኦ ልትሸራሕ።
እሊ ሻርክ እሊ አስክ 70 ሰነት
እግል ልጽናሕ ክም ቀድር
ልትሸራሕ። እሎም ዓሰታት
እሎም ናይ ወሊድ ዕምሮም
ልትአከር። እሊ በህለት ተብዐት
ምን ዕምር 26 ወ አንሳት ምን
ዕምር 33 ሰነት እግል ልውለዶ
ቀድሮ። እሊ ዓሰ እሊ እት ሳዐት
ምን ለዐል 56 ኪሎምትር እግል
ልትፌተት ቀድር።

ደማነት ነፍስ ለልዓቡ ንቃጥ
• መትበጋስ እግል ፈርሀት ለአበጥር፡ ለልአፈርሁከ ጋራት እንዴ ጌመምከ ትበገስ። እግል ሓጃት ምስዳር እንዴ ኢትነስእ እቶም ትም ሐቆ ትቤ ፈርሀትከ እት ትትኬለም ሰበት ትገይስ። ክመ ጅራሕ ርክስ እንዴ ኢወዴ ሐቆ ኢሰፈፍካሁ እት ለአኬ ለገይስ፡ እሊመ ምኑ ኢልትፈንቴ።

• እት ደሚርከ ለልአፈሬሕ ዝክርያት ሌጣ ክሬ። እግል ሚ እኩይ ዝክርያት አስክ ኢፋሎታይ እትጃህ ሰበት መሬሕ።

• ክል ነፈር እተ ወጅቡ ሜዛን ክረዩ። ሰበቡ አንፋር ምን ፍንቲቶም ለልአትመሳስሎም ሰበት ዘይድ። ሰበት እሊ ለትመሳወ ነዘር ለሀሌ እግልከ።

• ደሚርከ ሰሕ ቱ ለቤለዩ ጋር ውዴ። እሊ ምን አከይ ደማነት ነፍስ ዳፌዕ። ደሚርከ ለቤሌካተ ውድየት ለትጀረበት ገበይ ዐውቴ ተ።
• አነ እት ርሕዬ ደማን ለብእዬ ነፈር አነ በል። ረአይከ ሀብ ወፈርሓን ግበእ።

• ፈሸል ሸነብእ፦ እሊ
በህለት ሰጃይር ለልአተንን
ነፈር መሻክል አተንፈሶት
ሳድፉ እት ህለ፡ ሸነብኡ እብ
ሕማም ካንሰር ልደማዕ።

• ሕማም ልብ፦ እብ
ሕማም ልብ እግል ልደማዕ
ለህለ እሉ በክት እት ዘይድ
መጽእ።

• ቢጪ አንያብ፦ ስጃረት
ለልአተንን ነፈር አንያቡ
እት ቢጪ ሕብር ልትቀየር
ወኣክረቱ እት ለአሽዕሽ
ገይስ።

• ስዕለት ድቅብት፦
ስጃረት ለልአተንን ነፈር
ክል ዶል እብ ትሉሊት
ስዕለት ልትጀረስ።

• ጀልጠት፦ አትነኖስት ሰጃይር
ለትወቀለ በክት መደማዕ እብ
ሕማም ጀልጠት ሰብብ።

• ዐጭሞታት ክም ረቅቅ ወዴ፦
ሰጃይር ለሰቱ አንፋር ዓጭሞታቶም
ረቅቅ ወእብ ቀሊሉ ልትሰበር።

ገሌ ምን መደረት አትነኖት ሰጃይር

ወድሖ። እምበል እሊመ እለ
መቅበረት ክም ዓዲ መቅበረት

ለዐቤት መቅበረት እት ዐለም

ሌጣ እንዴ ኢትገብእ ክም አካነት
ዕባደትመ ትትርኤ።

18 ገጽ 6 ይት 9 ሰነት ዕልብ 04 አርቡዕ 22 ጃንዋሪ 2025 ገጽ 6 46 አርቡዕ 18 ኖቨምበር 2026

እድንያይት አምዕል ሕማም

14 ኖቨምበር እድንያይት ስከሪ ትትዘከር
አምዕል ሕማም ስከሪ፡ እብ ደረጀት
ወጠን ዲብ አስመረ ትዘከረት።
መስኡል መሕበር ወጠን ሕማም

ስከሪ ዶክቶር ጎይትኦም መብራህቱ
እተ አስመዐየ ከሊመት፡ እብ
ደረጀት እዲነ ዐቦት ሻፍገት እንዴ
አርአ ለለአስፍ ጋብእ ለህለ ሕማም
ስከሪ አጊድ እንዴ ፈሀምናሁ፡ ምን
ጽባብሕነ ምስዳር እግል ንንሳእ
ክም ወጅብ ሸርሐ።

ዲብ ውዛረት ዓፍየት ናይ ዶሉ
ሙዲር ቅስም ዓፍየት መጅተማዕ
ዶክተር ዐንደብርሃን ተስፋጽዮን
እብ ጀሀቱ፡ እትለ መደት ጎነ እብ
ደረጀት እዲነ 600 ሚልዮን፡ እብ
ደረጀት አፍሪቀ 24 ሚልዮን፡ እብ
ደረጀት ወጠን ህዬ ዝያድ 70 አልፍ
ለገብእ አዳም እብ ስከሪ ጽቡጥ

ክም ቱ እት ለአበርህ፡ እሊ ዐደድ
እሊ እት ሰነት 2050 እብ ደረጀት
እዲነ ዲብ ዝያድ 950 ሚልዮን

እግል ልትወቀል ክም ቀድር
ጌማሙ ዲብ ለሀይብ፡ መራዐየት
ሰኔት ለኢረክበው ወሕማሞም
አጊድ ለይኣመረው፡ ብቆት ሞት፡
ምስክነ ዳይም፡ ጀልጠት፡ ዐወር
ወመሻክል ብዕድ ክም ጀሬ ዲቦም
ወደሐ።

ዲብ ፈሬዕ ዓፍየት አቅሊም
ምግብ መስኡል ውሕደት ለኢለዐዱ
ሕማማት አሰይድ ተወልዴ ብርሃኔ
ህዬ፡ ዲበ አቅሊም እተ ሐልፈየ
ሐምስ ሰነት ሐድ 4 አልፍ ሐዳይስ
ሐማይም ስከሪ ክም ትሰጀለው
እት ለሐብር፡ ክል መዋጥን ሓለት
ዓፍየቱ እግል ልድሌ ፍሑስ እግል

ሊዴ ምክሩ ሓለፈ።
ዲብ እዳረት አቅሊም ምግብ፡
ምዲር ዓም ቅስም መሕበራይ

ክዳማት ኮሎኔል ገብረሀንስ
ወልዴገርጊስ እተ ቀደመየ ከሊመት
ካቲመት፡ ኩሉ ጀሃት መጅተማዕ
ምክር ሰብ ምህነት እንዴ ተብዐ፡
ክምሰልሁመ ፈዛዐቱ ወፈሀሙ
እንዴ ወቀለ ዲብ ጋብሆት ሕማም
ስከሪ ዶሩ እግል ልወቅል ትፋነ።
ለበርናምጅ መሐደረት ዓፍየት፡
ጅግረ መዕሉማት ዓም፡ ክምሰልሁመ
አሴራር ወዕፌ ፈን ቅዱም እቱ
ዐለ።
እድንያይት አምዕል ፊቃዶ
ሕማም ስከሪ፡ እብ ደረጀት እዲነ
እግል 36ይት ኢነተ፡ ወእት ዐድነ
ህዬ እግል 24ይት ኢነተ ትትዘከር
ህሌት።

እት እስብዳልየት ኦሮተ፡

ዐመልያት ልብ ገብእ ሀለ

እት መርጀዕየት እስብዳልየት
ኦሮተ ዐመልያት ልብ ገብእ ክም
ሀለ መስኡል ቅስም ዐመልያት
ዶ/ር ዮሴፍ ተወልዴ ሐበረ።

እሊ እብ መዓወነት ኤረትርዪን
ሐካይም ወዲብ ኢጣልየ ለመርከዙ
ሐሽም ሐካይም ‘ሜድ ኣክሽን
ባምቢኒ’ ልትሀየብ ለሀለ ከደማት
ከሽፍ ወዐመልያት ለከምክም ቱ።

አንፋር ሐሽም ሐካይም ‘ሜድ
ኣክሽን ባምቢኒ’፡ ሰብ መቅደረት
ዐመልያት ልብ አጀኒት ክምቶም
ለሐበረ ዶ/ር ዮሴፍ፡ ዲብ ሰነት
ክልኤ ዶል እንሰር ኤረትርየ
ዲብ መጽኦ፡ ከደማት ዓፍየት
ልብ ለሀይቦ ወምስል ኤረትርዪን

ሰብ ምህነት ተጃርብ ወቴክኖሎጂ
ልትባደሎ ክም ህለው አፍሀመ።

ምልስ ውላድ ካርጅ ሰብ
መቅደረት እበ ትገብእ መዓወነት
ልሰርገል ለሀለ በራምጅ፡ በቃዐት
ኤረትርዪን ሰብ ምህነት ለወቅል

ክምቱመ ዶ/ር ዮሴፍ ሸርሐ።

ለሐሽም እንዴ መርሐ ለመጽአ
ፕሮፈሰር ጂዮቫኒ ስታሊን እብ
ጀሀቱ፡ ዲበ ሐልፈየ 22 ሰነት ዲብ
ኤረትርየ ዲብ መጽኦ ለልሀዩቡ
ከደማት ዕዉት ክም ቱ እንዴ
ሐበረ፡ መትሐሳር ወምራድ ሽቅል
ኤረትርዪን ሰብ ምህነት ሐመደ።

ኤረትርዪን ሰብ መቅደረት ዲበ
ሀበው ረአይ፡ ዐመልያት ለገብአ
እግሎም አጀኒት፡ እብ ክልቀት
ለሳድፍ ናይ ልብ አውመ ሸክል
ልብ ፍንቱይ ለዐለ እግሎም ክም
ቶም እንዴ ሐበረው፡ ለሽቅል
ዕዉት ክም ዐለ አፍሀመው።

እተ ሐልፈየ 22 ሰነት፡ ምስል
ውላድ ካርጅ ሰብ ምህነት እበ
ትገብእ መዓወነት ሐድ 2 አልፍ
ጅነ ዐመልያት ልብ ክም ገብአ
እግሎም፡ ወሳይቅ እስብዳልየት
መርጀዕየት ኦሮተ ለአፍህም።

አግቡይ መትነፋዕ ደወ ለከስስ ሸሬሕ ልትሀየብ፡

ሰኒ አግቡይ መትነፋዕ አድውየት
ጀላብ እግል ለሀሌ፡ አግደ ለከስሰን
ጀሃት ወክሉ ሙጅተማዕ ህዬ እብ
ዓመት እብ ፈዛዐት እግል ልክደም፡
ውዛራት ዓፍየት፡ ሐርስ፡ ወአርድ
ማይ ወደዋር ዲበ አፍገረያሁ
ሸሬሕ-ሕበር ሊከ ቀደመየ።

ለእብ መናሰበት እድንያይት
ሳምን ከህላት እት ‘’ደወ ድድ
አንፋስ’ ለአተርገዘ ሸሬሕ፡ ዲብ
ዐድነ “ ምስል እንዴ በጠርነ
ከህላት እት አድውየት ድድ
አንፋስ ንክረዕ!” እበ ትብል
ስቅራት ምን ዮም 16 አስክ 22
ኖቨምበር አትፋዝዖት ከም ገብእ
ትወደሐ።
መመቅረሓይት ወጠንያይ
በራምጅ ዳፍዖት ከህላት ደወ ድድ
እንፋስ፡ አሰይደ ሳብሪና ምሉጌታ፡
ምስል ኤሪና እተ ወዴተ መቃበለት፡
ከህላት ድድ አንፋስ ለጠውር

አድውየት፡ አስባብ አምራድ
ለልአመጽእ ባክቴርየ፡ ቫይረስ፡
ፋንጋስ ወባልዒን ለመስል አንፋስ
ወስክ እት ሀለ፡ እግሉ ለቀትል
አስርየትመ ፍዓልየት ዶል ትነቅስ
ክም ሳድፍ አብረሀት።

ደማን ለአለቡ መትነፋዕ
አድውየት፡ እብ ኖስከ መትሳራይ፡
ደወ እተ ትወጅቡ ሳዐት ኢነስእ፡
ሸበሀኮ እንዴ ትቤ እብ እዴ
ኖስከ ምን ደወ በጢር፡ ሕዋሌ
ደወ ምስል ብዕዳም አንፋር ጼዋ፡
ወኢሸነኮት ደወ እብ ገበይ ራትዐት
ምን አግደ አስባብ ከህላት ደወ እት
ድድ አንፋስ ክምቱ አፍሀመት።

አሰይደ ሳብሪና እንዴ አትሌት፡
እብ ሰበብ ከህላት እት አድውየት
ድድ ትንፋስ እብ ቀላል ልትሳሬ
ለዐለ ሕማማት እግል ልትዳዌ
ስዱድ ጋብእ ክም ሀለ፡ ለልትሳረው
ህዬ ወቅት ብዞሕ ዲብ መአሰሳት
ዓፍየት እግል ልጽንሖ ልትቅሰቦ
ወአረይ ከሳር ገብኦ ክም ህለው
እንዴ ሐበረት፡ እሊ ቴለል እሊ
ክል ሰነት ዲብ ዓለም ሞት ዝያድ
ሚልዮን ነፈር ሰበብ ሰበት ሀለ፡ እብ
ሕስር እግል ልትርኤ ክም ወጅብ
ወድሐት።

እብ አሳስለ ፋግር ለሀለ
በራምጅ፡ ፈዛዐት መዋጥኒን እብ
ዓመት እግል ትዕቤ፡ ምን ዮም 16

አስክ 22 ኖቨምበር እብ ደረጀት
ወጠን አትፋዝዖት እብ ዔማት
አክባር ወመሓደራት ዲብ መዳርስ
ወመአሰሳት ዓፍየት እግል ልግባእ
ክምቱ ተአመረ።

ወጠንያይ መሕበር ብድሆ፡ 7ይ እጅትምዑ ወዴ

ወጠንያይ መሕበር ብድሆ፡ እት
ዮም 11 ኖቨምበር ዲብ አስመረ
7ይ ርቱብ እጅትምዑ ሰርገለ።

መስኡ’ለ መሕበር አሰይድ
ዳንኤል አስፍሃ ዲበ አስመዐየ
ከሊመት፡ ደማነት ለበ ፍገሪት
ወፍሑስ ሕክምነ እግል ለሀሌ
ጅህድ ውድየት፡ ፈዛዐት
መጅተማዕ ወቀሎት፡ ክምሰልሁመ
ምስል ሰብ ሽርከት ወሰብ ምህነት
ዓፍየት ዕላቀት ሰኔት ክልቀት
ለልብል አግደ ሀደፍ መሕበር

እግል ልስበቅ፡ እተ ሐልፈ ሰኖታት
ለትሰርገለ ወራት ወመትቀዳሙ
ለከስስ መብርሂ ሀበ።

መስኡሊን አፍረዐት መሕበር
እብ ጀሀቶም፡ መሕበር ዲብ ሑድ
አሽቃል አትፋዝዖት ወተእሂል
ምህነት ሌጠ ሕዱድ ሰበት ጸንሐ፡
ዲብለ መጽእ ዝያድ ለለአትናይት
ወቀይ እግል ልሰርግል እብ
ለትወቀለ ክም ሸቁ ሸርሐው።

መጅተምዐት ዲብ ራጅዖት

ደስቱር መሕበር ሐቆለ ሀድገው፡
ዲብለ መጽእ 3 ሰነት ክድመት
ለተሀይብ መመቅርሓይት ጀሀት
ሐረው።

ወኪል ውዛረት ዓፍየት አሰይድ
መሓሪ ወልዱ ወሐዲስ ለትሐረ
መስኡል መሕበር መምህር
አማንኤል መሓሪ ዲበ አስመዐወ
ከሊመት፡ ምስል ሰብ ሽርከት
እጅትማዓት እንዴ አዜደው፡
ሸሃዳት ለብእቱ አትፋዝዖት እግል
ልትሀየብ ወፈዛዐት መጅተማዕ
እግል ትትወቀል ህዬ ለለአትናይት
ወቀይ እግል ልትሸቄ፡ ዶር
አንፋር መሕበር እግል ልትወቀል
ተሐሰበው።

ዲበ መናሰበት፡ ለመሕበር
መርሖ ለጸንሐው አንፋር ሸሃዳት
ሐምዴ ተሀየበው።
እት ሰነት 2002 ለትአሰሰ
ምስል ኤች.ኣይ.ቪ/ኤይድስ ለነብሮ
መዋጥኒን ለከምክም ወጠንያይ
መሕበር ብድሆ፡ እትለ መደት አዜ
ዝያድ 6 አልፍ ነፈር ቡ።

ከበር ዓፍየት

ቴክኖሎጂ ሐርስ

እብ እሻዐት-ሊዘር፡ አስዕር-ሀረሞ ለትቀትል ኣለት ትሸቄት

እት አሜሪካ ለመርከዘ ንቪድየ ለትትበሀል መአሰሰት፡ እሻዐት ሊዘር እበ እት ግረህ ርሒብ ሰዐር ሀረሞ ሌጠ እንዴ ዓረ ለቀትል ሮቦት ክም መሀዘት አትአመረት። እለ ‘LaserWeeder G2’ ለትሰሜት ኣለት ሮቦት፡ እት ተረክተር ምን ግረ ለትትአሰር እት ገብእ፡ 99 ምእታይት ለእክል እንዴ ኢተምትም፡ ወኪማእያት እንዴ ኢትትነፈዕ፡ እግለ ሀረሞ ሌጠ እት ተአሌሌ፡ እሻዐት እንዴ ነድአት ለትቀትል ተ። እሊ በሀለት እሰልፍ ሰኒ ለትፈርግ ካሜረት እበ እግለ ትትሀረም ገርሀት ትሰውረ። ሐቆሀ፡ እት ሐቴ ኢነት እክል ወሀረሞ ለፈናቴ ፍድብ ስናዒ እቡ፡ ምነ ሚልዮናት ለገብእ ስወር እክል እግለ ሰዐር ሌጠ እንዴ ዓሬት፡ ሐፋነት ሊዘር ድቅብ እንዴ ጠለቀት ዲቡ፡ ሴላትለ ብቀል እንዴ አድመዐት፡ ክም ነድድ ትወድዩ። አስክላመ ነኣይሽ አስዕር-ሀረሞ እንዴ ኢትሐድግ ተአበድዩ። እለ ኣለት ሮቦት እት ካልኢት 167፡ እት ደቂቀት 10 አልፍ ወእት ሳዐት 600 አልፍ ብቀለት ናይለ ሀረሞ እግል ትቅተል ትቀድር። እሊ በሀለት እት ሳዐት ሐምስ ሄክታር ለትገብእ ገርሀት ተሀርም። እሊ ሮቦት እት ሳዐት እት ሀደደ ሀረሞ ለከስአካሆም 75 እናስ ምለዐሎም ለልሀርም ሰበት ቱ፡ እት ዘበናይ ሐርስ ለሸቁ ትጃር ሰብ ጀራዲን ምን ገብኦ ወመአሰሳት ዐባዪ፡ እት ወክድ ሀረሞ እት ሸቃለ ሀደደ ሀረሞ ለአበድዉ ለዐለው ማል፡ እብ 80 ምእታይት ክም ለአነቁሱ ዋዲ ሀለ። እት 14 ዱለት እንዴ ትባጽሐ ሐረስቶት ብዝሓም ለአርሄ ክም ሀለ ህዬ ልትሐ’በር።

ዔማት፦https://forums.anandtech.com/threads/nvidiare-veals-large-plant-model-to-zap-weeds-using-laserbeams

እብ ውዛረት ሐርስ ለልዳሌ ዓሙድ

ቅዘእ ለበ ሙነት፡ እግል ክሉ ወእት ክሉ!

ኣድም አብሐሪሽ

19 ገጽ 7 ይት ሰነት ዕልብ 46 አርቡዕ 18 ኖቨምበር 2026

‘ክምኩም ወለትመሳነ ጠቢዐታይ ለትመሳነ ጠቢዐታይ ሐርስ
ሐርስ’ ዶል እንብል፡ ሚ በሀለት
ቱ? ምነ ልሙድ ሐርስ ህዬ ሚ
ትፈንትዩ? እሊ መትፈናታይ እግል
ንፍሀም፡ እሊ ተሌ ከሊማት ሽሙይ
ፍሂሙ ለአትሐዜ።

1. ጠቢዐታይ ሐርስ፡ ሽፍር
ጠቢዐት (ኮምፖስት)፡ ጠቢዐታይ
ፌሻይ ሽፍር፡ ወናይ ጠቢዐት አብሳር
ወአግቡይ ዲብ ትትነፈዕ ለገብእ
ጅንስ ሐርስ ቱ።

2. ‘ክምኩም ወለትመሳነ’ ለልብል
ከሊማት ሚ በሀለት ቱ?
ለትፈናተ ወራታት ጠቢዐታይ
ሐርስ እብ ለትነዘመት ገበይ እንዴ
ሰፈ ወእግል ኖስኖሱ እት ለአታምም
ለገይስ ወለልትደየር ንዛም ሐርስ
ቱ። ክምኩም ወለትመሳነ ለልቡሉ፡
ለትፈናተ ፈርያት ሐርስ ኖስኖሱ
እግል ሕድ እበ ለአታምም አግቡይ
ንዙም እት ገብእ፡ ዲበ ድወል
ለጥዉር ለትጀረበ ወፍገሪት ሰኔት
ለትረከበት ምኑ በሰር ቱ። እት
እተይ ሐርስ ሌጠ እንዴ ኢልትከለብ
ህዬ፡ አስክ ተዋብ ናይ ለትፈናተ

ሔዋናትመ ከምክም።

3. ሽፍር ጠቢዐት ለልቡሉ ከአፎ
መስል ወእብ ሚ ልትሸቄ?

ሽፍር ጠቢዐት በሀለት ‘ኮምፖስት’፡
እብ ናይ ጠቢዐት ሓጃት ክም ተረርፍ
እተይ ሐርስ፡ አቀጥፍ፡ ግማመት
ወምን ብዕድ አሽየእ ለእንሸቅዩ
ርዝቅ ቱ። እሊ እግል ልትዳሌ እብ
ዕንታት ለኢልትረአው ሕያያም ምን
ትርበት እት እንጀሜዕ ወነአትባዜሕ፡
እተ ዱሉይ ለሀለ ጠቢዐታይ ሓጃት
እት እንረሽርሽ፡ እብ ሻፍገት እት
ልትባለዕ እት ወቅት ሐጪር ዲብ
መስለሐት እግል ልውዐል ለልትሸቄ
እቡ በሰር ቱ። እሎም ነኣይሽ አንፋስ፡
እግል ሽቅየት ሽፍር ፌሻይመ ነፍዖ።
ሽፍር ጠቢዐት እብ ሰዳይት እሎም
ነኣይሽ እብ ዕንታት ለኢልትረአው
ሕያያም ለልሀይቡ መናፌዕ ብዞሕ
ቱ። መሰለን፡
• ትርበት እግል ብቀል ለነፌዕ
መዓድን ክም ተአዳሌ ወማይ ካፊ
ክም ትጸብጥ ወድየ
• ደማን ለቡ አጥራፍ ፈጥር
• ሸክል ወጽበጥ ትርበት

ዘበናይ ለትብል ዘዐት ልብነ እግል ትሽፌ ልምድት ዛህረት ተ። አዳም ሰበት ሕነ፡ ክል ሰንዐት ዘበናይት እግል ትግበእ እግልነ ንትሸነህ። ሓጃት ወቅቱ እት ለዐቅብ እግል ሊጊስ እግልከ መትሸ’ነህ ህዬ ከለጥ ኢኮን። ምናተ ስሜት ዘበን እንዴ ትገልበበ፡ ለከርብ ወኢናዩ ሸክል ለጻብጥ ሓጃት ክም ሀለ ኣመሮትመ ህዬ እብ አማን ለባበት ቱ። ዘበናይ ቱ ዲብ ልትበሀል ለከርብ ግርሞታትመ ሀለ። ገሌ ምኑ ህዬ፡ ሐርስ ወፈርያት ሐርስ ቱ። ዘበናይ አግቡይ ሐርስ ለሚድ ሰኒ ቱ። ዘበናይ ቀመማት ወፍጥረቱ ለአብደ ለትሰነዐ ፈርያት ሐርስ ህዬ፡ ኔፍዓይና ቱ መዴራይነ? እትሊ መጃል ፈሀምነ እግል ንወቅል፡ ዓሙድ ፍሬ-ካድም መወለብ ክቱብ ሽፍር ጠቢዐት እቱ እንዴ ተንከበ እፍጉሩ እኩም ለሀለ ጽበጥ፡ እሊ ተሌ ቱ፡ ቅራአት በኪተት፦

ለአትሓይስ
• ደማን ወቅዘእ ለበ ሙነት እት
አፍረዮት ሰዴ።

መስኡል ልጅነት ለትመሳነ
ጠቢዐታይ ሐርስ አሰይድ ደርማስ
ሱልጣን ክመ ሸርሑተ፡ ክምኩም
ወለትመሳነ ሐርስ፡ ሽፍር ወአብሳር
ጠቢዐት እት ተሐባብር፡ እተይ
ሐርስ ብርኩት ወተዋብ ሔዋናት
እት ሕድድት ገርሀት እብ ክምኩም

(ምስል) ክም ፈሬ ዶል ትወዴ ቱ።
ክምኩም ለትመሳነ ሐርስ በጋ፡ ብዞሕ
መናፍዕት ምን እክል፡ ሐምሌ፡
ፍሬታት ወበርከት ንዋይ ረኪብ
በሀለት ቱ። እሊ ሰኒ መክስባይ

ክምቱ ለትጀረበ ንዛም ሐርስ፡ እት
ኩሎም ሐረስቶት ዐድነ እግል
አስበቆቱ ልትሸቄ ዲቡ ሀለ። እብሊ
ህዬ፡ እት አስመረ ዳሕየት አክርየ
እብ ውዛረት ሐርስ ለትደየር ሐቴ
አካነት አትኣማር ዘርእ እት ሰነት
2021 ትሸቄት። መናፍዕት ናይ
እሊ መርከዝ እት ለአፍህም አሰይድ
ደርማስ ሱልጣን፡ እሊ ተሌ ልብል፦
• ሰጅዖት መትነፈዕ ሽፍር
ጠቢዐት ወአስማም-ባልዒን
• ንዛም ወመናፍዕት ክምኩም
ጠቢዐታይ ሐርስ
• እስዉ ጅንስ ሽፍር፡ ድድ-
ባልዒን፡ ዘርእ፡ ወራት ወንዛም
ዝያደት ለአከስብ ወእብ ከአፎ?
• እብ ፍዕል ለተለ አቅመቶት፡
ጀርቤ፡ አግቡይ ወተእሂል እግል
ረኪብ፡ ክምሰልሁመ ክምኩም
ጠቢዐታይ ሐርስ እት አቃሊም፡
ምዴርያት ወኩሎም ሐረስቶት ወጠን
ሰኒ እግል አትሐላላፍ ለአተቅድር።

መመቅረሓይ ሽቅል ናይ እሊ
መርከዝ ክምኩም ሐርስ ጠቢዐት
አሰይድ ሚክኤል መድሃኔ፡ “እሊ

እብ መቅደረት ሕድት ለአንበተ
ንዛም፡ መናፍዕቱ እንዴ ትረአ፡ እብ
ምልሃዩ እት ለዐቤ ዲብ ደረጀት
መአሰሰት ዕዱይ ሀለ። ሀደፉ ህዬ፡

ኩሉ አብሳር ጠቢዐት (ሽፍር ጠቢዐት
ይቡሱ ወፌሻዩ፡ ጠቢዐታይ አስማም
ባልዒን፡ እተይ ጠቢዐት ወብዕድ…)
እንዴ ፈሀምነ እብ ፍዕል እት ሸቄ
ወትአፈሬ እቡ እት መትነፍዐት
እግል አትባጽሖት ቱ። ክምሰልሁመ
እብ ፍዕል እግል ልርኤ ወልድረስ
ለልሐዜ መፍርያይ ሐረስታይ፡
ክድመት ታመት እግል ለሀብ ለሀደፉ
ቱ። እሊ ዝያድ 13 ጅንስ ሐምሌ
እንዴ ጀረበ ለልአትናይት እተይ

ወተጃርብ ራክብ ለሀለ መርከዝ
ሐርስ ጠቢዐት አክርየ፡ ምን እለ ሰነት
2026 እንዴ አንበተ ለልአትሐዜ
በራምጅ ምህሮ እት ሐረስቶት እግል
ለሓልፍ ዱሉይ ሀለ። እት ኩሉ
አቃሊም ወምዴርያት ክእነ መስል
መራክዝ ክምኩም ጠቢዐታይ ሐርስ
እግል ሊቂም ህዬ ልትሸቄ እቱ ሀለ።

ሰብ ጀራዲን ምዴርየት ግንዳዕ
እት መሕበር እንዴ ትከምከመው፡
እት መርከዝ ክምኩም ሐርስ አክርየ
ዝያረት ክም ወደው፡ እብ ክሱስ
ክምኩም ጠቢዐታይ ሐርስ ለቤለዉ
ምን እንረኤ፡-

አሰይድ እብራሂም ዑመር፡
“ሽፍር ጠቢዐት ወስም-ባልዒን፡
ናይ አስል ዘርእ ወጂብ፡ እብ አምር
ለገብእ አብሳር ጠቢዐት፡ ወእብ
ጅንስ-ጅንሱ ፈርያት ጠቢዐታይ
ሐርስ እብ ክምኩም አግቡይ
መትነፈዕ አክል-አዪ መክስባይ
ወቀሊል ክም ቱ እብ ፍዕል እግል
እትዐለም ቀደርኮ። እት መዓል
እግል አውዕሉ ወዲበ ብዕዳም
ሐረስቶት እግል ሓልፉ ህዬ ዱሉይ

ህሌኮ” ልብል።
አሰይደ ስዒዳ ሳልሕ፡ “ሰኒ ጥዉር
ወምህም ምህሮ ከሰብኮ። ምነ ድሩስ
ወኬንመ አምሩ ለይዐልኮ አግቡይ
ሐርስ ረኤኮ ወሰኒ ርይሕት እሉ
ህሌኮ።”

አሰይዳ ኢለን መልኣኬ፡ “ እት
ሐቴ ገርሀት፡ እብ አብሳር ቀሊል
ለትፈናተ እተይ ሐርስ ከአፎ ክም
ትረክብ ኣመርኮ። ሽፍር ጠቢዐት
እብ ገበዩ መትነፈዕ፡ ረሸዶት ትርበት፡
አግቡይ ዝርአት ሰኒ፡ መትነፈዕ
ማይ እብ ተድቢር፡ ለሔሰ ንዛም
አብቀሎት ብቀል ወብዕድ አብሳር
እብ ፍዕል ረኤኮ ወኣመርኮ።”

አሰይድ ከሊፋ ሐሰን፡ “ለረይሐከ
ወለልአፈዝዐከ ንዛም-ሐርስ ርኤነ።

እሊ ነሐር ለኢለሐዜ ወእተይ
ለልአበርክት ጠቢዐታይ ንዛም ሐርስ፡
ለሔሰ እት እንቱ ራክቡ ህሌኮ። እተ
ግረህነ እግል ንሽቄ እቡ ወነአድርሱ
ቱ።”

ቃል ናይ እሎም ሐረስቶት ምኑ
ለእንፍህመ፡ ክምኩም ጠቢዐታይ
ሐርስ መክስባይ ንዛም ሐርስ ክምቱ
ኣመርነ። ሰበት እሊ፡ ውዛረት ሐርስ
እት ክሉ አቃሊም ወምዴርያት
መራክዝ ክምኩም ሐርስ ጠቢዐት
እንዴ አቄመት፡ ሐረስቶት ዐድነ ምን
ቅሩብ ክም ልተብዕዉ እግል ልግበእ
እብ ሕስር ትሸቄ ህሌት። እሊ ንዛም
ሐርስ፡ እተይ እንዴ አዜደ፡ ዓፍየት
አዳምነ፡ ንዋይነ፡ ምድርነ ወአጥራፍነ
እት ዐቂብ ሰኒ ምህም ቱ። ‘ደማን
ወቅዘእ ለበ ሙነት እት ኩሉ ወእግል
ኩሉ!’ ለልብል መብደእ ውዛረት
ሐርስ እት መዓል ለልአውዕልማ
ቱ። እት ገርሀት ንኢሽ ለትፈናተ
አዝረአት እንዴ አፍሬከ ወንዋይ
እንዴ ተወብከ፡ መፍርየት ሐረስቶት
እት ለአከስብ ሸዐብነ ወሱግነ
ለልአጸግብ ንዛም ሐርስ ቱ። እት
ድወል ብዞሕ እንዴ ትጀረበ እተይ
ብዞሕ ወወጂብ ለትጃቀፈ ምኑ ክም
ቱ ኣመሮት ለአትሐዜ።

19 ገጽ 8 ይት ሰነት ዕልብ 46

ሸባብ

ሕዱግ ስሌማን

ዶ/ር ዑመር ዑስማን ፈረጎት አክባር ወሐብሬ ሐሰት
ናይ ሐሰት ሐብሬ ወከበር ሀዪብ
ምን ዘበን ቅዱም እንዴ አንበተ፡
አንፋር፡ ሐሽምት፡ ገባይል፡ መምለካት
ወእት ጥዉር ወቅት ድወል እግል
አትበአሶት፡ አማነት አንቀሶት፡
እኪት ለለሐዙ ጀሃት ልትነፈዖ እቡ
ጸንሐው።

“ለኢገብአት ሓጀት ጀሬት፡
ለኢዐለት ሳደፈት፡ ለኢትበህለት
ትሰመዐት” እት ልብሎ፡ ሰላም፡
አማነት ወደሐን እት ለሐምርጎ
ጻንሓም ቶም። ዮም ህዬ ምስል
እሊ ለህለ፡ ተጠውር ቴክኖሎጂ
ወናይ በሰር ፍድብ ወፈሀም አክባር
ወሐብሬ ሐሰት ቅያስ ሓግል ህለ።
ህግየ ወስወር አንፋር እንዴ
ነግለው፡ እትለ የዐልከ እተ አካን
ወመናሰበት ክም ዐልከ፡ ለኢቴልካሁ
ከሊማት ምን አፉከ ክም ፈግር
አተምሳልመ ቅዱር ህለ። እት ክም
እለ ሓለት፡ ፈረጎት ሐብሬ ወአክባር
ሐሰት እግል ዓፍየትነ፡ መንገፎ፡
አማን ወሰላመት ነፍስነ ምን ገቢእ፡
ወሸዐብነ ወደውለት ምህም ቱ።
ለበዝሐው መትነፈዐት ወፍዘ እሊ
ቴክኖሎጂ ጋብኣም ለህለው ሸባብ
ቶም። ከእሊ ተእሲራት ኣመረው
ምን ገብእ፡ እግል ነፍሶም፡ ዓኢለቶም
ወገቢሎም ተረት ሰኔት እግል
ልተልሀው ሰበት ቀድሮ፡ እብ ዋጅብ
እግል ለኣሙሩ ለአስትህል።

ከምን እሊ እንዴ አትሌነ በደል
እብ ናይ ሐሰት አክባር ወሐብሬ
ትትረበሽ ወሰላም ትስእን፡ ለአማን
እንዴ ኣመርከ ዓረፎት ለሔሰ ሰበት
ገብአ፡ ከአፎ ሐብሬ ወአክባር ሐሰት
ትፈርግ ለከስስ ንቃጥ እግል ንቀድም
እኩምቱ።

ሀ. ሰኒ ፋዜዕ፡ ለፈትሽ፡ ለመርምር
ወሕፍዝ ለወዴ ምክ አው ፍክር
ጠወሮት
ናይ ሐሰት አክባር ወሐብሬ አግደ
መጃል ለገብእ፡ አዳም እግል ልእመኑ
ሐቆ አንበታ ቱ። እሊ በህለት እት
ወቅት ሐጪር ወእብ ቀሊል፡ እበ
አክባር እንዴ ትሰለብከ፡ እት ዐመል
እግል ትትበገስ ሰበት ወዴ ቱ። ለበዘሐ
አክባር ሐሰት እት አንፋር ወሸዐብ
ረብሸት እግል ከሊቅ ቱ ለልትከተብ
ወልትፈብረክ። ሰበት እሊ፡ በደል
እብ ሽዑር እንዴ ትደረክነ፡ ብዕደት
ጀሪመት ወምሽክለት እንከልቅ፡
እንዴ አብረድነ፡ ፈተሽነ፡ ወሐቂቀትለ
መጃል እንዴ አክድነ፡ መስኡልየት
እበ ለትአረፌዕ ገበይ ከጥወት እግል
ንንሰእ ወጅብ።

በደል ክመ መፈብርከት ናይ
ሐሰት አክባር፡ እግል ልውደወ
ለለሐዙነ እንወዴ፡ እንዴ ሀደእነ፡
ፈተሽነ፡ መርመርነ ወሕፍዝ ወዴነ፡
በሊስ እግል ነሀብ ለአስትህል።
እሊ እግል ኒዴ ህዬ፡ እግል ነፍስነ
እለን ለተልየ አስእለት፡ ንትሰአለ።
እሊ አክባር እግል ሚ ለትከተበ
መስል፧ ምን ጠልቁ ሀለ፧ ምን

ከስስ፧ ምንቱ
ለግቡእ ወምንቱ ክም እኩይ ልትረኤ
ለሀለ፧ ፍክርነ እግል ቀየሮት ለትከተባ
ቱ ገብእ፧ ፍሬ
ናይ ገሌ ሸሪካት ክም እትዛቤ እግል
ሊዴኒ ለትከተበ ወለአመማቱ ገብእ፧
አውመ ብዕዳት ናይ ሐብሬ ሸበካት
እግል እፈትሽ ለጀብረኒ ቱ፧ መደረት
ለለአመጽእ ቱ መናይ ደሐን፧

እሊ ሐብሬታት አው አክባር
መንፈዐት ቡ ገብእ፧ ምን ከትበዩ፧
እግል ገሌ ክፋል ምጅተመዕ፡ አድያን፡
ቆምያት ወብዕድ ለለአትሓምቅ ቱ
መኢፋሉ፧ ሚዶል ትከተበ፧ አስማይ
አንፋር፡ አካን ወለከስሰ ጀሀት ቡ
መኢፋሉ፧ እለ ሐብሬ ምን እግል
ለአክደ እዬ ቀድር፧ ብዕዳት አነ
ለአምነን ሸበካት ሐብሬ ህዬ እብ

ሰበት እሊ አክባር ሚ ቤለየ፧ እት
እንብል እግለ ሐብሬ እብ ክሉ
እንክራተ እግል ንመርምረ ብነ።
ምስል መሳኒትነ ወእብ ሰበት እሊ
መጃል ለልአምሮ እግል ንትሃጀክመ
ምህም ቱ። ክም እሊ ወዲ ደሐን
ወመንገፎ ገቢልነ እግል አከዶት
ኔፍዓይ ቱ።

ለ. ዔማትለ አክባር አትአክድ
ለበዝሐ አክባር ሐሰት፡ ናይ
አማን ወእክድት ዔማት አለቡ።
ሰሩ ወቅትመ እለን ለሐሰት ጠልቀ
ሸበካት፡ ቀደም አዜ ሳምዓመን
ለኢነአምር ተን። እሊ በህለት ላኪን፡
እለን ለክል አምዕል እንሰመዐን
ወእሙራት ሸበካት ሐብሬ፡ አክባር-
ሐሰት ለኢለሀይበ በህለት ኢኮን።
እሙራት ወዐባዪ ምን አጅል ስመን፡
እትለ ለጠልቃሁ ሐብሬ ብዞሕ
ተፍቲሽ ወሕፍዝ ወድየ፡ ምናተ
እት ለሰልሐን አክባር፡ እት ሐቴ
ጀሀት ክም ልትጸገዐ ወናይ ሐሰት
ሐብሬ እግል ልጠልቀ ክም ቀድረ
ኢንትረሰዕ።

ቀደም አዜ ሳምዓመ ምንለ
ኢነአምር ሸበከት፡ ሐብሬ ዶል
እንረክብ፡ በደል እት ብዕዳም አንፋር
እግል ነሓልፈ ወበሊስ ነሀብ እተ
እንሸፍግ፡ ዔማት እሊ አክባር ምን
ቱ፧ ዕልሙ ወመቅደረቱ እትሊ
መጃል አክል አዪ ቱ፧ እብ አማን እት
ዕልም ለአተርገዘት ሐብሬ ለሀይብ
ሀለ መሓጃት እንዴ ወሰከ ወአትዓበ
ሸረሐ ሀለ፧ እት እንብል አሳስ ሐብሬ
ነአክድ። የምክን እሊ ክሉ ተዐብ

ሚ እግል ልንፈዐና ቱ፡ እግል ኒበል
እንቀር። እለ ሐቆ ገብአት ለኢነአምረ
ወረታዐተ ለየአከድነ ሐብሬ ወአክባር
ኢነአስእል ወኢንጠልቅ።

ሐ. ለራክቡ ለህሌከ አክባር አው
ሐብሬ ብዕደት፡ አየ ሸበከት አው
ዔማት ሐብሬ ትነሽሩ ህሌት ፈትሽ
ሐቴ ሐብሬ አው ከበር ዶል
ልትነሸር፡ ብዝሓት መአሰሳት ሐብሬ
ተን ለደጋግማሁ፡ ሰበት እሊ ብዕዳት
መአሰሳት ህዬ እብ ከፎ ፊአት እግል
እሊ ከበር ቀድማሁ ህለየ ኣመሮት፡
ለሐብሬ እግል ነአትጃግር ሰበት
ትሰዴነ ምህመት ተ። እብ ተውሳክ
ህዬ፡ ፍክረት ርእየትነ እግል ነአፍዬሕ
ለአተቅድረነ። ብዝሓም አንፋር፡
ዐባዪ መአሰሳት አክባር ወድወል
ለቀድማሁ አክባር ክመ እለ ሀለ

አማን እንዴ ዐለበዉ ልትከቦቱ አው
ነስእዉ። ክም አሳስ ሐቃይቆም ህዬ
ልትነፈዖ እቡ።

እሊ ህዬ፡ ክል ዶል አማን ሌጣቱ
ለነሽረ፡ ሐቅ/አማን እሻረተን ተ
እግል ኒበል አለብነ። ለትፈናተየ
መአሰሳት አክባር ድወል እግል
ናይ ስያሰት ልግበእ መእቅትሳድ
መሳልሐን እንዴ ቤለየ እግል፡ ሽበካት
ሐብሬሀን ክም ምራደን እት ቀይረ
ወለአቀርበ ልትረአየ። ላኪን፡ እለን
ዐባዪ መአሰሳት ሐብሬ፡ እት ሐንቴ
መራቀበት ድወል ሰበት ተን፡ ወክል
ዶል እብለ ቀድማሁ ሰኣል ሰበት
ልትቀደም እተን፡ ሚ ልብለ ህለየ
ደሊ፡ ምን ብዞሕ ተዐብ፡ ወረኪብ
ለኢነፌዕ አክባር ወሐብሬ ሐሰት
እግል ለአድሕነነ ቀድር።

መ. ሐቂቀትለ ሐብሬ አክዶት
ሐቂቀት ለቡ አክባር፡ ብዞሕ
አማን ላቱ እንዴ ሓበረ፡ እት ቀበቱ
ጸበጥ። አምሳል፡ በሀል ቄድረት፡ እት
ሕፍዝ ለአተንከበት ሐብሬ፡ ዓላብ፡
አስማይ አካናት፡ አንፋር ወመአሰሳት
ገሌ ምነ እት ቀበት ናይ አማን
ሐብሬ ለእንረክቦም፡ ሓጃት ቶም።
ለእንረክቡ አክባር እለን ሓጃት
ሐቆ ሰአነ፡ ምን ሰኣል ወተፍቲሽ
ኢንትገሴ።
ለአክባር ምን መልህያምነ፡
መሻቂትነ፡ አንፋር ዓኢለትነ
ወለነአምሮም አንፋር ሐቆ
ረከብናሁመ፡ ንትሰአሎም፡ ወርእየትነ
ፋይሐት ትግበእ፡፡ ሰበቡ፡ ምንለ
ነአምኖም አንፋር ለእንረክበ ሐብሬ፡

ክመ እለ ህለ እግል ንንስኡ በክት
ዐቢ ህለ፡ ፍክሮም ከለጥ ቱ እንዴ
ኢገብእ፡ እሎም ሰበት ነአምን ክሉ
ምኖም ለመጽእ ሓጃት ክመ እለ ህለ
እግል ንትከበቱ ጠቢዐት ወድ አዳም
ሰበት ገበአት።

ሰሮም አንፋር፡ ዓላብ ወአስማይ
አንፋር ሳምያም እት እንቶም፡ እግለ
አክባር እትጀህ ክም ቀይር ወድዉ።
ክእኒ ሐቆ ገብአ፡ ለሐብሬ፡ ዔማተ
ምን ቱ፧ እግል ንሜሜ ወአሳስለ
ሐብሬ እግል ንርከብ እንቀድር
ማሚ፧ ለሐብሬ አየ ሸበከት ተ
ለትወዘዐ ህሌት፧ ንትስአል። እሊ
ከበር እብ አማን ለሳደፋቱ ገብእ፧
እተየ፧ ሚ ዶል፧ እግል ልሳድፍ ህዬ
ቀድር ማሚ፧ ረአዬ ክም እቀይር
እግል ኢዴ ለዳላቱ መኢፋሉ፧
መስለሐት ቡ መኢፋሉ፧ እግልዬ
ከሰኒ፧ እት እንብል ነፍስነ ንትሰአል፧
ክምእኒ ወዲ፡ ምነ ኢትነፈዕ ሐብሬ
ወአክባር ነፍስነ ወገቢልነ እግል
ንሕጀብ ለአተቅድረነ።

ረ. ለአክባር ናይ ሐሰት አሻይር
ወስወር ለብእቱ እግል ኢልግበእ
ንፈትሽ
ለልትሐዜ ህለ፡ መባጼሕ እግል
ብጽሐት ወአትመሞት ለምህም፡ እግለ
ኢትበህለ፡ ኢጀረ፡ ወለኢዐለ፡ ሓጃት
ክም ሐስለ (ጀረ) እግል አከዶት እት
ስወር ለገብእ ተቅዪር እትሊ ወቅት
እሊ እግል ክሉ ለለአትፈክር፡ ወናይ
ክል ምዕል፡ ሐዋድስ ጋብእ ህለ። ናይ
ብዕድ ሐደስ ሱረት እንዴ ቀረጭከ
ምስለ ተሐዝየ ለህሌከ ሐብሬ
አልጥኦት፡ እት ብዕድ መሻክል
ወወቅት ለትበህለት ህግየ፡ ምስል
ለትፈብረከ ስወር ወሰኮት፡ ለኢዐለ
ሰወር፡ ኤዲት እንዴ ወዴከ ፈጢሩ፡
አንፋር፡ ለኢቤለዉ ክም ቤለዉ
አተምሳል ወቀደሞት፡ ናይ ሐሰት
ሐብሬ ወአክባር፡ እግል ስንዐት
መሻቀዪታት ጋብኣም ለህለው ሓጃት
ሰሮም ቶም።

እሊ ሌጠ ኢኮን፡ እትለን ለሐልፈየ
ሰኖታት ህዬ ምስል ምጽአት ፍድብ
ስናዐት፡ ደለ እለ ተሐዜ ሓጀት፡
ከሊመት፡ ፍክር፡ በአስ፡ ሐብሬ ከበር፡
ክመ እለ ተሐዝየ እግል ትሽቄ
እትቅዱር ህለ። አዜመ ለምስል
እዕላም ወመሻቀዪታቱ ለልውዕሎ
አንፋር፡ እሊ ናይ ሐሰት ሽቅል ምን
አማን እግል ፈንተዮት፡ ጅህድ ወዱ
ህለው። እግል ልፈርጎመ፡ እቶም
ቀሊል ቱ። ምናት፡ እተ ዐደእ ወእብ
ሰበት እዕላም ወመሻቀዪታቱ አምር
ለአለቦም አንፋር፡ ብዞሕ ተዐብ
ለአጀሬ ወእግል ተኣምሩ ኢትቀድር።
አዜመ ለሐል እት ናይነ ቅድረት
ፈተሾት ዓበዮት ለአተንክብ።

ሰ. ሀለዮት “ለናይ አማን ክርን
ወዘዐት” ጅወትከ አከዶት
ክሉ ናይ ቴክኖሎጂ መሻቀዪታት፡
ናይ ሐሰት አክባር እግል ለአክድ

ወለአትአምን ለቀድር፡ ለትሰነዐ
ሓጃት ቡ። እግል ክሉ ወቅት ህዬ
ለናይ አማን፡ ሐቂቀት እግል ለአክድ
እግልነ ለቀድር፡ ፍክርነ ወናይ ወድ
ሚን ኣድም ሽዑርና ቱ። ናይ ሐሰት
አክባር ወሐብሬ፡ ክም እንፈርህ፡
ኢራቴዕ ወአስክ ናይነ ጀሀት ለተቤዕ
ከጥወት ክም እንነስእ ቱ ለወዴ።
ሰበት እሊ ሐቂቀቱ ለንትሸከክ ከበር
መሐብሬ፡ አማን ቱ ሚ ሐሰት እግል
ነአክድ ወንትሰአል ላዝም ቱ።

እግል መሰል፡ እት ምን ኦሮ
ለትሰመ ድካን ክም እሊ ዐፍሽ ሐቆ
ትዛቤከ፡ 10 ክምሰልሁ ዐፍሽ ክም
ባቅሺሽ አው እብ ለሀ እግል ለሀበነ
ክም ቱ ለሸሬሕ ሐብሬ ሐቆ ረኤነ፡
አወል ድድነ ለትትበገስ ነፍስና ተ።
እተ ክምሰልሁመ ክልኦት ሰብ ዕያል
ላቶም መሻቂትነ፡ ምስል ሻሂ ሰቱ
ሰበት ረኤናሆም፡ ሰብ ዕያሎም እንዴ
ሐድገው፡ ዕላቀት እንቡታም ህለው
ለልብል ሐብሬ ሐቆ ረከብነ፡ ነፍስነ
ድድና ተ ለትገብእ። እብ አማን ቱ፧
አጀኒቶም ህዬ፧ እምበል ሐቴ አምዕል
ሌጣ ተ፧ ምንቱ ክምሰልሁ ለቤሌከ፡
ሐሳይ አው እኪቶም ለለሐዜ
እግል ኢልግበእ፡ እት ትብል ነፍስከ
መትሰኣል ለአትሐዜ።

እተ ክምሰልሁመ ናይ ቅሽሽ
አው አትባዳይ ወሐሰት አክባር
ዶል እንሰሜዕ ሕጌ ወመዳፍዐት
ነፍስነ እግል ልግበእ፡ ሐቂቀቱ እግል
ለአስእለነ ለቀድር ምክነ ወሽዑርነ
ሌጣቱ። ደሚርነ ንርኤ ወነፍስነ
ንስመዕ። ላኪን፡ ክሉ ነፍስነ አማን
ቱ ለቤለተነ ሓጃት አማን ቱ በህለት
ኢኮን፡ ሰበቡ ሕናመ ናይነ ፍክር
ወርእየት ሰበት ብነ፡ ናይነ አማን
እግል ብዕዳም ሐሰት እግል ትግበእ
ሰበት ትቀድር። እተ ክምሰልሁመ
ሐቅ ምስል ወቅት ወአካን እግል
ልትቀየር ለቀድር፡ ናይ ፍክር ሓጃት
ቱ። ሰበቡ መናበረት ወፍክርያት
ገባይል እድንየ ዶል እንረኤ፡ እት
ሰሩ ምጅተመዕ፡ ራቴዕ ላቱ ሓጃት
እት ሰሩ ከለጥ እንዴ ገብአ ጸነሐነ።

እት ኣክር እሊ ክሉ ዕረግ ትከሬ
እግልሚ አትሐዘ እንቤ ምን ገብእ፡
ክም መክሉቅ፡ ሐብሬ እግል ንሕዜ
ወንርከብ ጠቢዒ ቱ። ለእንረክቡ
ሐብሬታት አማንቱ መሐሰት
አከዶቱ ህዬ እግል መስለሐትነ
ወነፍስነ ምህም ቱ። እብ ፍንቱይ
እትሊ ዘመን ፍድብ ስናዐት፡
ሐብሬ ወእዕላም። ለይአመንናሀ
ሐብሬ ኢንንሸር ወኢንሰርትክ።
ለኢፈተሽናሁ ሐብሬ ኢንእመን፡
ሰበቡ ክሉ እት ሰመ ለነፍር ሰራይር
ኢኮን። ሸባብ ህዬ እብ ፍንቱይ
መትነፈዐት ሸበካት ሐብሬ ወእዕላም
ሰበት ገብአው፡ ወመብዝሑ ናይ
ሐሰት አክባርመ እቶም እንዴ
አተጅሃቱ ለልዳሌ፡ ዔጻት ገቢል
ወሰአየት ፈጅር ሰበት ቶም። ሰበት
እሊ፡ ምን ራቴዕ ለኢገብአ ሐብሬ
ወአክባር ንትሓፈዝ፡ ወቅድረትነ፡
ፍክርነ ወፈሀምነ እት ሸዐብነ
ወደውለትነ ገጽ ቀደም ለለአብል
መጃላት ንትነፈዕ እቡ።

ፈረጎት አክባር ወሐብሬ ሐሰት

አርቡዕ 18 ኖቨምበር 2026

ክሉ እም ትወልዱ። ክሉ እም ተዓብዩ። እም ርሒመት ወበዐል ሰኔት ተ። ከእብሊ፣-
እም ዲብ እኪት ዶል ትትሐከም ምን አጅል ውላደ ስድት ትክህል። ምነ ከሃሎ እንደርስ።
እም ምን ውላደ ወለ ሐቴ ለኢትጠሜዕ ሄይባይት ተ። ምነ ጽጎት እንደርስ። ዶል እኪት ጀላብ ውላደ ትመይት። ምነ ፍርስነት እንደርስ።
ምስል ክሉ ሰላም ወመርሐባተ። ምነ ምስንዮት እንደርስ።
እም ኬድማይት ተ። ምነ ገበይ ሽቅል እንወርስ።
ምስል ጄራን ወብዕድ አዳም እብ ሕሽመት ትነብር። ምነ ምስንዮት ንትዐለም።
እም አክልሕድ አካነ ለደብእ ወለ ዎሮ ይሀለ።
ሰበት እሊ፡ እለ በደለ ለአለበ ዋልዳይት ረቢ ዓፍየት ለሀበ እግልነ። ሕነ ህዬ ነሐሽመ ወንስደየ።

ክቡደ
ክቡደ ክቡድ ጾረ
ትጎርት እብ መቅጠነ ፍጹዕ ነሐረ
ክብድት ወስክ ዲበ ደለ ዐ’ረ
መራር በልስ ዲበ እንዴ ሐረ
ሰድየ አለቡ እንዴ ቀ’ረ

ው’ላድ ካይን!
እንዴ ለዐቤ እብ ሐሊበ
ክመ ሬክባይ ዕንቱ በደል ለዐቅበ
ክምሰል በዐል ኢሴመ ቀብበ

ህተ ዶል ኢትሀሌ አፍያት በርስስ
ላመ ውሉደ በኑ ቀርስስ
ምራዱ ኢልሐዜ ወኢበልስ
ክሉ ለአትጋድዑ ገብእ ጣርስ

ከእለ ምንገብእ እንተ ለውላደ
እንዴ ፈሀምከ ለአቅራደ
ፈከ ፍደየ አልፍ ወዝያደ

18 ገጽ 8 ይት 9 ሰነት ዕልብ 04 አርቡዕ 22 ጃንዋሪ 2025 ገጽ 9 46 አርቡዕ 18 ኖቨምበር 2026

ምን አዳም ዕቀበኒ

ሐቴ መደት ዎሮት እናስ ምስል
ዐይለቱ ዲብ ዎሮት ድጌ ነብር ዐለ።
እሊ እናስ እሊ ሐምስ አጀኒት ዐለው
እግሉ። ህቱ ንዋይ ብዞሕ እንዴ ቡ
ለአውዕሉ ይዐለ። ህኩይ ሰበት ቱ
ማሉ ገንሑ ኢረክበ። ዲበ ድጌ ላኪን
ሰኒ እሙር ወመአበይ ቱ። ሰበቡ ህዬ
ረቢ ወአዳም ለለአብዩ ሽቅል ዲቡ
ፍሩር ዐለ።
እሊ እናስ እሊ ሰራቅ ቱ። ለድጌ
እብ ስርቅ ሰበት አፈንደደዩ ክሉ
አዳም ፈትዩ ይዐለ። ሒለት እንዴ ቡ
ሕኔት እብ ለሀበቱ ልትደረር ማል ጸሩ
ዘምት። አዳም ለዐይሩ ወልትደገግ
ምኑ። ህቱ ላኪን ክመ ሰኒ ዋዲ
ገናድል ወበሀል ናይለ አዳም ከበሩ
ኢወዴ።

ሐቴ አምዕል ርሑ ትደግልል
ወሒለቱመ ትትዕብ ምን ረአየ፣ ገሌ
እግል ልባስር ሐስበ። ለነአሸ ወልዱ
እንዴ ነስአ ከደን ጌሰ እቡ። ምነ ዐድ
ሰኒ ክም ሬመ እቡ፣ “ስምዐኒ ወልዬ
ትሩድ። ገድም አነ ዐቤኮ። አስክ እለ
አዜ ህዬ እበ እለ ባሰርኮ አነብረኩም
ዐልኮ። አዜ ገድም ነፍስ ትድዕፍ
ህሌት። ለዲቡ እትፈረር ዐልኮ ሽቅል
ህዬ ሒለት ወበሰር ለሐዜ። ምን ክሎም
ሐውከ እብ ዐቅልከ ልግበእ ወበሰርከ
እንተ ተሐይስ። ለቅድረቼ ለእበ
አነብረኩም ዐልኮ እከ እግል አውርሰ
ሐዜኮ። ትሰምዐኒ ህሌከ ማሚ ወልዬ
ዓቅል?” እት ልብል አቀመተዩ።

ለወልዱ፣ “ኣቤ ይበ እሰምዐከ ህሌኮ

ደለ እለ ቴልከኒተ እግል እውዴቱ”
እት ልብል በልሰ ዲቡ። አቡሁ
ህግያሁ እብ አተላላይ፣ “ለቅድረት
ለእበ አነብረኩም ዐልኮ ስርቅ ተ።
ብዕድ ሽቅል ሒለቱ ይዐለት እግልዬ።
አዜ እንተ እለ ቅድረቼ እንዴ ወረስከ
እበ እግል ተአንብረነ ሐዜ ህሌኮ።”
ቤለዩ።

ለጅኔታይ አቡሁ ክእነ እግል ሊበሉ
ሓስብ ይዐለ። እብ ህግየ አቡሁ ሰኒ
ተዐጀበ። “ይበ አነ ቀደም እለ ሻቂ
ይአነ” እት ልብል በልሰ ዲቡ እንዴ
ፈርህ።
“ኣምር ህሌኮ ጣይ አቡከ።
እሊ ሽቅል እሊ ክመ እለ እቤለከ
በሰር ለሐዜ። አናመ ዎሮት እንዴ
ይአስእል እብ በይንዬ ሌጠ እሸቅዩ
ዐልኮ። ዎሮት እንዴ ኢልርኤኒ እንዴ
ተሐበዐኮ እሸቅዩ ዐልኮ። እንታመ

አዜ አነ ዐልመካቱ ወሐሬ ኖስከ
ትተረድ ዲቡ” ቤለዩ። ለንኡሻይ ጅነ
እሊ ሽቅል አቡሁ ቀድሩ ኢመስለ
ዲቡ። ምናተ፣ እሰልፍ ኖሼ እግል
አድርሰካቱ ሰበት ቤለዩ ጀርቤ አቡሁ
እግል ልርኤ ሐዘ።

አቡሁ፣ ስምዐኒ ወልዬ ትሩድ። አዜ
ከአፎ ክም ትወዴ እግል አድርሰካቱ።
ሎሀ ገርሀት ቅብላትነ ትርእየ ህሌከ?
አነ ዲበ እንዴ አቴኮ ምነ ፈሪክ
እግል እባትክ ቱ። እንተ እትለ እንዴ
ገብአከ አዳም ዕቀብ ምንዬ። እብ
ክሉ እንክራት አዳም ዕቀብ ምንዬ።
አዳም ዶል ትርኤ ህዬ እብለ ሰፋረት
ፊጽ አብል እግልዬ” ቤለዩ። ሐቆ እለ
ገድም አስክለ ገርሀት ትበገሰ ምኑ።
ለጅኔታይ አዜመ ሰኒ ተዐጀበ። “አዳም
እት እሰርቅ እግል ኢልርኤኒ ዕቀብ
ምንዬ ቤሌኒ አቡዬ! ሰኒ ደሐንቱ”
ቤለ።

አቡሁ እብ ቅሩቱ እት ለአትጫፍር
ዲበ ገርሀት አተ። ሐቴ ምነ እክል
እግል ልቅረጭ ዶል ቤለ ለወልዱ
ፊ……….ጽ! ሰፋረት አበለ እግሉ።
ለእናስ እብ ሰዐይ ምነ ገርሀት ፈግረ
ከተሐብዐ። ሐቆ መደት ምን ምሕብዑ
ፈግረ ከዲበ ገርሀቱ አቅበለ። ዶል
ለእግል ልቅረጭ ቤለያተ ለወልዱ
እበ ሰፋረቱ ፊ…………ጽ! አበለ
እግሉ። አዜመ ገረድም እት ገብእ ምነ
ገርሀት እንዴ ፈግረ ተሐብዐ። እትለ
ምጭፋሩ ብዞሕ ትጸበረ። ለመጽእ

አው ለለሐልፍ ነፈር ክም ኢረአ።
“እብ አየ ረአዩ እሊ ነፈር ለምኑ ፋጸ
እግልዬ እሊ ጅነ?” እት ልብል ምነ
አካኑ ፈግረ ከዲበ ገርሀቱ አቅበለ።
ክም በዲሩ እት ለአትጫፍር ሐቴ
ፈሪከት እንዴ ጸብጠ እግል ልቅረጨ
ሰኪኑ አፍገረ። ለጅነ ክም እዩዱ ምን
ሐዲስ ፋጻ እቡ ምድር ነቅለ ዲቡ።
ለእናስ ሰኒ ደንገጸ። በርደደህ እት
ልብል ምነ ገርሀት ፈግረ። ዲብ ሐቴ
አኬነት ህዬ ተሐብዐ።
ለጅነ አቡሁ ለአተቅብል ወልትዐጀብ
ዐለ። “ሽቅል መክሩህ! አቡዬ ምነ እለ
ረክብ፡ እት ልትሐበዕ ወእት ፈሪህ
ለለሓልፉ ወቅት በዜሕ። ለለአትዐጅብ
ህዬ አቡዬ “ካልእ ሽቅል ሒለቱ አለብዬ
ወይአምሩ ቤሌኒ። ምን እሊ ለቀልል
ወእብ ብሩድከ ለልትሸቄ ሽቅል
ኢረክበ? ሽቅል ውጁህ ክመ ረክበ
ህዬ እግል ለአድርሰኒ ቱ ትላኬኒ። አዜ

አነ ክመ ህቱ ወድየ ሀለ ፍንጌ ሞት
ወሐዮት ዲብ እሊ ሽቅል እሊ እግል
እትፈረር!! ዐጃይብ!” እሎም ሰብለ
ድጌ ህዬ ለአሙሩ አው ቀደም እለ
ዲብ ሰርቅ ጻብጣሙ ቶም? ለአሙሩ
ሐቆ ገብአው ሕናመ ለውላዱ ለሸዐብ
ለአቤነ ገብእ። እሎም ውላድለ እናስ
ለሰራቅ ቶም እምበል ሚ ኢልብለነ።
አከጀህ ቱ እሊ!” ልብል ወበኑ
ልትሰአል ወበልስ ለጅኔታይ።
ዝያደት እግለ ጅነ ለአሰፈት
ወአትዐጀበት ለህግየ አቡሁ ተ። “እብ
ክሉ እንራት ምን አዳም ዕቀበኒ” ቤለዩ።
ላኪን ለአቡሁ ዕንታት ለቡ ወእኪት
ለለአቤ አዳም ሌጠ አምሰለዩ። ኣቤ
አዳም ሐቆ ረአዩ እኪት ርሑ ክም
ለአጠምጥሙ ሰበት ኣመረ ፈርሀዩ
ከልትሐበዕ ዐለ። እሊ ሽቅል እሊ ናይ
ሸዋጢን ሰበት ቱ ረቢ ክም ለአብዩ
ትረስዐየ። ለጅነ እሊ እት ለሐስብ፣
ለአቡሁ ምነ ምሕብዑ ፈግረ ከአስከ
ገርሀት ትበገሰ። ለጅነ አዜመ እንዴ
ትሰደደ ፊ…………………..ጽ!
እበ ሰፋረት አበለ እግሉ።

ለእናስ እት ልስዔ እቱ እንዴ መጽአ፡
“እንተ ጅነ አፎ ክእነ አርድ ክሉ
ሰፋራት ወዴካሁ? አዳም ትርኤ ዐልከ
ወለ ለሰፋረት ጠዐመት ዲብከ?” እት
ልብል ትሰአለዩ።
ለጅነ “ስምዐኒ ይበ፣ አነ አዳም
ኢርኤኮ ወሰፋረት ኢጠዐመት ዲብዬ።
እንተ እብ አርበዕ እንክራት አዳም ዕቀብ
ምንዬ ቴልከኒ። እብ ክሉ ለእንክራት
አቅመትኮ ወለ ዎሮ ኢርኤኮ። ምናተ፣
እንተ ምን ረቢ ኢትሐበዕከ ይበ። ረቢ
ምን ለዐል ልርኤከ ሀለ ማሚ? እሊ
ሽቅል እሊ ድድ ረቢ ወድድ አዳም ቱ
ማሚ? ረቢ እግል ኢትስረቅ እንዴ ቤለ
እንዴ አትመመ ከልቄከ ሙሽ? እሊ
ለእሉ ትዘምት ህሌከ ማል ህዬ ማል
ሕጉዛምቱ። እንዴ ሸቀው ወተዐበው
እብ ለሀበቶም ዘርአዉ። እንተ እብ
ክልኤ ዕንከ ትርኤ፣ እብ ክልኤ እዴከ
ትሸቄ ወእብ ክልኤ እግርከ ትገይስ
ላኪን፣ እግል ርሕከ ሰኔት ኢገሜከ
ይባዬ። አነ ህዬ እት አምርቱ እፋጼ
እግልከ ለዐልኮ። ኣቤ፣ ረቢ ልርኤከ
ክም ሀለ እግል አፍቅደከ” እንዴ እቤ
ቱ።
ለእናስ እብ ድንጋጽ ዲብ ምድር
ወድቀ። ሰኒ ሐዝነ ወአስተንተነ።
“አማንካቱ ወልዬ ፈዳብ። አቡከ አስክ
እለ ዮመቴ ዲብ ሽቅል ሸዋጢን ፍሩር
ዐለ። እምበለ ምን አዳም ተሐበዕ
እግል ኢለዐይረከ ወኢልቅተለከ፣
እኪት እወዴ ክምሰል ህሌኮ በዴት
ምንዬ። እግል እድንየ ኢከደምኮ
ወእግል አልኣክረ። እንተ ህዬ ወልዬ
ዓቅል እብ አማን ላብብ ወፋርስ
እንተ። አሰናይ ምስልዬ ጸንሐከ ዮም።
አነ ህዬ ምን ዮም ወሐር ምን ስርቅ
ቶቤኮ። እብ ለሀበቼ እንዴ ሸቄኮ እግል
እንበር ገለድ እበይእ” ቤለ ወእብ
በሰር ናይለ ዓቅል ወልዱ ዲብ ገበይ
ሰኔት አቅበለ ልትበሀል። ምን ሕኔት
ምን አዳም ትትሐበዕ እሰልፍ ምን
ረቢ እግል ትፍረህ ክምሰል ብከ ለጅነ
እግል አቡሁ አድረሰ።

አጥዐሚቶ

ዎሮት ጅኔታይ ንኡሽ ከረሜለ
ሰበት ፈቴ ዋልዴኑ እግል ልትዛበው
እግሉ ዲመ ረብሾም ዐለ። ዋልዴኑ
“አንያብከ ለአከርብ” ምንመ ቤለዉ
ከልእዉ ለህለው ለአመስል ዐለ። አስክ
እዘኖም ጸምም በኬ ወለአንገራግር።
ዋልዴኑ ምን ብካዩ እግል ለዓርፎ
ልትዛበው እግሉ። እብ ሰበብ እሊ
ከረሜለ ለጅኔታይ አልሓዩ ክሉ ትብልዐ
ወትፋረቀ። ከረሜለ እግል ልርከብ በክዩ
ለዐለ ብካይ ህዬ እብ ውጀዕ አልሓይ ምን ሐዲስ በከዩ። ዋልዴኑ እብ ክሉ ይዓረፈው። እንዴ ነስአዉ ህዬ ሐኪም ጌሰው እቡ።
ሐኪም አንያቡ እንዴ ገንሐ ክእነ ቤከዩ።
“አልሓይከ ክሉ ትፋረቀ። አዜ ለመፋርቁ እብሚ ንድብኡ እግልከ?” ለጅኔታይ እብ ውጀዕ እንዴ ልትረመጭ፣ “ለመፋርቅ እብ ከረሜለ ድብኡ እግልዬ” ቤለዩ ለአበክዩ ለሀለ ከረሜለ ክምሰል ቱ ሰበት ኢፈሀመ።

እ ም

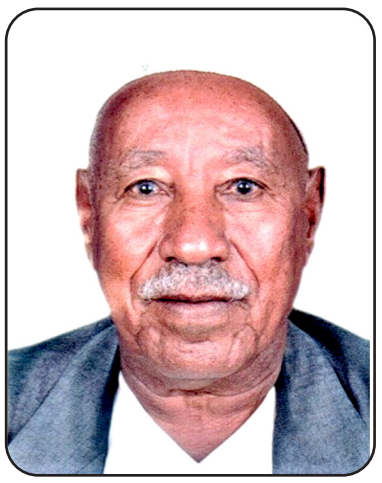

19ይት ሰነት ዕልብ 46 አርቡዕ 18 ኖቨምበር 2026 ገጽ 10

መሐመድ ዳፍለ

ታሪክ ሐያት ሽሂድ መስዑድ

ሐጪር ታሪክ ሐያት ሽሂድ ገዲም መናድል መስዑድ እድሪስ መሐመድ

ዮመቴ ጀላብ እለ ወጠን
ወሸዐበ፡ ምነ 80 ሰነት ለገብእ
እት ሐያት ለከልአዩ ዕምሩ ለ61
ሰነት ለናደለ፡ እት ረዪም ወክድ
ሄራር ሕርየት፡ ብንየት ወጠን
ወዐቂብ ስያደት፡ “ተዐብኮ፡ ግድም
ከፌኒ እግል ዓርፍ ቱ” እንዴ
ኢልብል፡ አስክለ ኢነት ፈጊር
አርወሐቱ ለናደለ ገዲም ምሔባይ
ወመናድል፡ እዳሪ ምዴርየት
መንሱረ ለዐለ አሰይድ መስዑድ
እድሪስ መሐመድ እብ ሕሽመት
አስክ ቤት አማኑ እንሳሬሕ ህሌነ።

ሽሂድ ምሔርባይ መስዑድ
እድሪስ፡ ምን አቡሁ እድሪስ
መሐመድ ወእሙ ዘህራ ዐሊ እት
ሰነት 1946፡ ዲብ አቅሊም ቅብለት
በሐር ቀየሕ ምዴርየት ግንዳዕ -
ዲብ ድጌ ዐድ-ሹማ ትወለደ።
ምስል ዋልዴኑ ለዐቤ እንዴ ዐለ ህዬ፡
ስነት ለድራሰት ለአቴ ዲበ ክም
በጽሐ፡ እብ ሰበብ መስተዕምረት
አቶብየ፡ እንዴ ሐድረ ለደርስ ዲበ
አርደት ወበክት ምንመ ሐግለ፡ እት
ጀብሀት ሸዕብየት ዲብ ሕሽክብ
ምን 1ይ አስክ 5ይ ክም ደርሰ
ልትአ’መር።

ሽሂድ መናድል መስዑድ
እድሪስ መሐመድ፡ እበ በይአዩ ሽዑር
ወጠን እት ዮም 15/11/1965
እት ጀብሀት ተሕሪር ኤረትርየ
እንዴ ፈግረ፡ እት በርከ ተድሪብ
ዐስከሪ ወምህሮ ስያሰት ነስአ።
ቀደም ሕርየት እት ለትፈናተ
አውካድ ለትየመመ ዲቡ
ውሕዳት፦
• እት ሳልሳይት መንጠቀት
ክም ዓዲ ምሔርባይ፡ ምን 1/1966-
12/1966 ትየመመ።
• እት ራብዓይት መንጠቀት
ጀብሀት ተሕሪር ኤረትርየ፡ እብ
ደረጀት መስኡልየት ሜርሓይ
መስሬዕ ምን 1/1967-12/1969፡
• እት 8ይት ፈሲለት
ጀብሀት ተሕሪር ኤረትርየ፡ እብ
ደረጀት ሜርሓይ ጋንታ ምን
12/1969 አስክ 1970፡
• እት ሳልሳይት ፈሲለት
ጀብሀት ሸዕብየት ተሕሪር ኤረትርየ
እብ ደረጀት ሜርሓይ መስሬዕ ምን

1970-1973፡
• እት ጀ.ሸ.ተ.ኤ፡ እብ
ደረጀት ናይብ ቃይድ ፈሲለት
ምን 1973 አስክ 1974፡
• እት ጀ.ሸ.ተ.ኤ፡ እት
ቅስም ሽኡን እጅትማዒ እብ
ደረጀት መስኡል አትሐደሮት
ለትሸዕተረ ገቢልነ ምን 1974-
1975፡
• ጀ.ሸ.ተ.ኤ፡ እት እዳረት
ሸዐብ እብ ደረጀት መስኡል

መንጠቀት (ምዴርየት) ምን 1975-

1976፡
ሽሂድ መናድል መስዑድ
እድሪስ፡ እት መደት ንዳሉ እት
ራብዓይት መንጠቀት ምን ወሬሕ
5/1967 አስክ ወሬሕ 7/1967
እግል ክልኦት ወሬሕ እት ምርቃዕ
ለትትበሀል አካን፡ ተድሪብ ናይ
ኮማዶ ነስአ።

እብ ወክድ-ወክዱ

ለሻረከ ዲቡ መዓርክ

• እት ሰነት 1969፡ እት ዓላ
ዐዲ-ሮሶ ክም ሜርሓይ ጋንታ ዲብ
እንቱ ድድ አባይ
• እት ሰነት 1970፡ በልዋ
ዲበ ገብአ ሀግት ድድ አባይ
• እት ሰነት 1972፡ እት
ዐየት እብ ደረጀት ቃይድ መስሬዕ
ድድ ጀ.ተ.ኤ እተ ገብአ ሐርብ፡
እግሩ ትጀረሐ።
• እት ሰነት 1973፡ እት
አልጌና ባካት ቅሮረ፡ እብ ደረጀት
ቃይድ ስርየት (ሜርሓይ ሐይሊ)
ድድ አባይ፡
• እት ሰነት 1976፡ እት
ናሮ እዳሪ መንጠቀት ዲብ እንቱ፡
ድድ አባይ እተ ገብአት መዐረከት፡
ዲብ ሸንበአቱ ትዘበጠ
• እት ሰነት 1978፡ እት
ሳሕል መስኡል መንጠቀት ዲብ
እንቱ ድድ አባይ፡
• እት ሰነት 1982፡ እት
ወራራት ደርግ እብ ደረጀት እዳሪ
መሓፈዘት ቅብላት አባይ፡
• እት ሰነት 1985፡ እት
ሳሕል እብ ደረጀት እዳረት
ምዴርየት ድድ አባይ፡
ሐቆ ሕርየት ኤረትርያመ
ሽሂድ መናድል መስዑድ
እድሪስ፡ እግል ብንየት ኤረትርየ
ወአትሐሶሳይ እቅትሳደ፡ እት
ውዛረት እዳረት አቃሊም እብ
ለትፈናተ መስኡልያት ሻቂ ቱ።
ገሌ ምነ ሐቆ ሕርየት ለሸቀ
ዲቡ መስኡልያት ወአካናት እግል
ንህደግ፦
• ምን ሰነት 1992-1995፡
እዳሪ ምዴርየት ግንዳዕ
• ምን ሰነት 1996-
11/1997፡ እዳሪ ምዴርየት ገሉጅ ቅስም ዓዳት ወርያደት አቅሊም ግብለት በሐር ቀየሕ ለነዘመዪ ዲብ ስስዒት ወሕላይ ቆምየት ዐፈር ለረከዘ መሕበር ጎማት ዲብ ዮም 13
ኖአቨምበር እት ዐሰብ ገብአ።

እተ መስኡሊን ሰብ ሽርከት ላተን መአሰሳት ወለጋር ምን ቅሩብ
ለከስሰን ጅሃት ለሻረከው እቱ መሕበር ጎማት፡ ዲብ ልትወራረስ ለመጽአ
ስስዒት ወሕላይ፡ ለገብእ እቱ መናሰባት ወአስባብ፡ ወለሀለ እተ ሓለት
ወመትነፍዖቱ ለከስስ ውራቅ በሐስ ትቀደመ ወትሀደገ እቱ።

ስስዒት ወሕላይ ቆምየት ዐፈር፡ ዓዳት፡ ታሪክ፡ ዐቂደት፡ ሰዋልፍ፡ ነባሪ ወመንበረት ሸዐብ ለሸርሕ፡ እብ ሙሲቀት፡ ስስዒት፡ ሐረከት ገሮብ፡ ወኣላት ዓዳት እንዴ ተለ ለልትቀደም፡ ሸርሕ ዓዳት ዲብ ገብእ አስክ እለ ዲብ ማህረጃን ወጠን ወብዕድ መናሰባት 17 ስስዒት ወሕላይ ሌጠ ልትቀደም ክም ሀለ በርሀ።

ውራቅ ለቀደመው እንዴ አትለው፡ ስስዒት ወሕላይ ዓዳት ዘበናይ እግል ልግባእ እንዴ ትበሀለ ለገብእ አስል ለለአበዴ አግቡይ እንዴ ትነወከ፡ አስሉ እንዴ ዐቅበ እግል ዕፌ ለገብእ ወዝያድ ለልስሕብ እንዴ ገብአ እግል ልጠወር እንዴ ትፋነው፡ ለኢትሌለ ወዲብ ደረጀት ሰሪት ለሀለ ፍንቱይ ጅንስ ስስዒት እንዴ ተሐፈዘ እግል ለአተላሌ ናይ ታያን ወድራሳት በራምጅ እግል ልብዛሕ አትፋቀደው።

ሙዲረት ዓም ቅስም ዓዳት ወርያደት አሰይደ ሓወ መሐመድ ዲበ ቀደመተ ከሊመት ካቲመ፡ ስስዒት ወሕላይ ዓዳት መዓፍየት ሀወየት ሰበት ቱ፡ እግል ዐቦቱ እብ ሕስር ፍንቱይ ልትከደም ክም ሀለ አከደት።

ርኢስ መጅልስ አሰይድ ዐሊ ኑር ዐሊ ህዬ፡ ለጋሪት እግል ሐቴ ጀሀት ለትከስስ ሰበት ኢኮን፡ ክሉ እብ መስኡልየት እግል ልክደም እተ ወናይ ሕበር ፈሀም ለትከልቅ አርድየት እግል ትሀሌ ትፋነ።

• ምን ዲሰምበር 1997
አስክ ኦጎስት 2003፡ እዳሪ
ምዴርየት መንሱረ
• ምን ሰብተምበር 2003
አስክ ጃንዋሪ 2005፡ እት ፈሬዕ
አራዲ፡ ማይ ወድዋር አቅሊም
ዐንሰበ ክም መስኡል ካዳስተር

(ተሳጂል ምድር)
• ምን ጁላይ 2013 አስክ
ማዮ 2017፡ እዳሪ ምዴርየት ጎኔ፡
• ምን ጁላይ 2017 አስክ
ጃንዋሪ 2024፡ ካልእ ዶል እዳሪ
ምዴርየት መንሱረ
ሽሂድ መስዑድ እድሪስ ሐቆ
እሊ፡ እበ ሳደፈዩ ሕማም፡ ምን
ፌብርዋሪ 2024 ወእንሰር ሓለት
ዓፍየቱ ታቤዕ ጸንሐ። ክምሰለ እት
መደት ንዳል ለዐለየ መናድል
መስዑድ፡ ሐቆ ሕርየትመ

ለትሀየበቱ መስኡልየት ምነ እንዴ
ኢለአነቅስ፡ ምስል መልህያም ሽቅሉ
ዲብ ልትፋሀም እተ ትየመመ ዲቡ
አካናት እብ መትሰባል ወመዕጸም
ሸቄ ዐለ።
ሽሂድ መናድል መስዑድ
እድሪስ እጅትማዕያይት ሐያቱ
ዶል እንረኤ፡ ዲብ ወሬሕ ኦክቶበር
1977፡ ዲብ አሰይደ ምሉክ እድሪስ
ኣድም ዐቅድ እንዴ ወደ፡ በዐል
ፈረዕ ገብአ ወ7 ምን ዚረት ዋልድ
ቱ።
ሽሂድ መናድል መስዑድ
እድሪስ፡ እብ ፍቲ ወጠን
ወመትሰባል ጀላብ ወጠኑ ወሸዐቡ
ለበዝሐ ወክድ ሐያቱ እንዴ ሰበለ፡
ከድም ለጸንሐ ምሔርባይ ቱ።
እት ዮም 7/11/2026፡ እት 80
ሰነት ዕምሩ ህዬ አስተሽሀደ። ዓደት
ቀብሩ ህዬ፡ እት ዮም 8/11/2026፡
ሳዐት 12 አደሐ፡ መስኡሊን
ሕኩመት፡ ጀብሀት፡ አቃርቡ፡
መልህያም ንዳሉ ወመሻቂቱ እተ
ሐድረወ፡ እት መቅበረት ሹሀደእ
ከረን ተ’መት።
እዳረት አቅሊም ጋሽ-በርከ እብ
እስትሽሃድ ገዲም ነፈረ መናድል
መስዑድ እድሪስ ለትሰመዐየ ሐዘን
ዲብ ትሸሬሕ፡ እግል አቃርቡ፡
ጼዋሁ፡ ፈተቹ ወመልህያም ንዳል፡
“ኤማን ወሰብር ለሀበኩም” ትብል።

ዝክረት ዳይመት እግል ሹሀዳነ!
ዐውቴ እግል ገቢል!

መክተብ እዳረት አቅሊም ጋሽ-በርከ

ዐሰብ፡ ስስዒት ወሕላይ ቆውምየት ዐፈር

ለረከዘ መሕበር ጎማት ገብአ

ምን ግሱያም ምን ድማን አስክ ድገለብ ካልኣይ

ሽሂድ መስዑድ ምን ግሱያም ምን ድገለብ አስክ ድማን አወላይ

ፍንቱይ

19 ገጽ 11 ይት ሰነት ዕልብ 46 አርቡዕ 18 ኖቨምበር 2026

ኣድም አብሐሪሽ

ፈሪቅ ኦሊምፒክ ሸባብ ኤረትርየ ዐዱ አቅበለ

ዲብ አፍሪቃይት ዱለት ሰኔጋል
እት ሳልሳይ እድንያይ ጅግራታት
ኦሊምፒክ ሸባብ 2026 ለሻረከ
ወሰርገል ለረክበ ከክልኤ መዳልየት
ለትሰርገ ወጠንያይ ፈሪቅ
ኦሊምፒክ ሸባብ ኤረትርየ፡ አትኒን
16 ኖቨምበር አስክ ዐዱ አቅበለ።

ለፈሪቅ እድንያይ መጣር
አስመረ እተ አተ ዲቡ ወቅት፡
ውቁላም መስኡሊን ልጅነት
ኦሊምፒክ ወፈደሬሽን አትሌቲክስ
ኤረትርየ እብ ሕዘም ዕንቦበ እንዴ
ትከበተው፡ እግል ሕሽመቶም እት
ሆቴል አስመረ ፓላስ ዐዙመት
ጸቤሕ ወደው እሎም።

ርኢስ ልጅነት ኦሊምፒክስ
ኤረትርየ አሰይድ ሚክኤል
ተክሌሚካኤል፡ አትሌታት
ወመደርቢኖም እተ እድንያይት
መርሐለት ሓለት ጀው ድቅብት
እንዴ ከህለው ለአምጽአዉ
ዐውቴ ናይር፡ ተኣምርተ ናይለ
ዲብ አትሌቲክስ ለህሌት በዲል
ለትገብእ ቅድረት ኤረትርዪን ክም
ቱ እት ለአክድ፡ ልእከት አሰናዩ
ሓለፈ።

መደርብለ ፈሪቅ አሰይድ
ኢሰያስ አሰፋው እብ ፈድለ

ፈሪቅ ሸባብ ኦሊምፒክ እት እቅባለቱ

እብ ክሉ አጅህዘት ለገብአ
መዳሊት ለሰገል ክም ትረከበ ዲብ
ለሐብር፡ መትሰባል ወኤማን ናይለ
አትሌታት ሐመደ።

መስኡል ልጃን ኦሊምፒክስ፡
ፓራኦሊምፒክ ወወጠንያይ
ፈደሬሽናት ርያደት ዲብ
መፈውድየት ዓዳት ወርያደት
ኮሎኔል ሰለሙን ስዩም እብ
ጀሀቱ፡ እትሊ እድንያይ ጅግረ
ለሻረከው አትሌታት፡ ኤረትርየ
ዐዶም መጦርለ መዳልያት ጃቅፈ
ነብረ ለዐለየ ድወል ክም ረተበወ
እት ለሐብር፡ እሊ ዱለት ወሸዐብ

ኤረትርየ ለልሐብን ወቀይ ክም ቱ
አከደ። እት ኩሉ ግረ እለ ለሻርኮ
ዲቡ ጅግራታት ህዬ፡ ክስአት ማል
ወተስጄዕ አጅህዘት ርያደት ክም
ኢልትፈንተዮም አብረሀ።

ፈሪቅ ኦሊምፒክ ሸባብ ኤረትርየ
እተ ምን ዮም 31 ኦክቶበር አስክ
14 ኖቨምበር 2026 ዲብ ዳካር
-ዓሲመት ሰኔጋል ለገአ ጅግረ
ኦሊምፒክ ሸባብ፡ እት 800 ሰዐይ
ምትር እብ አትሌት ገብረኣብ
ዮናስ መዳልየት ወርቅ፡ እት
1,500 ምትር ሰዐይ እብ አትሌት
ከናሪ ተኽሌማርያም መዳልየት
አስራዲ ረክብ ዲብ ሀለ፡ እት ናይ
3,000 ምትር ሰዐይ ህዬ እብ
አትሌት ሳሙኤል ንጉሴ ናይ
4ይት ደረጀት ፍገሪት ሔሶ እንዴ
ሰጀለ ዐዱ ዓይር ሀለ።

ፈሪቅ ኤረትርየ 1- 3 ፈሪቅ ጊኒ ቀልበዩ
ወጠንያይ ፈሪቅ ኮበሪት እግር ኤረትርየ፡ ማሌ ለሀ አትኒን እት ናይ ካልኣይ ውካን ጅግረ ተስፍያት ካስ አፍሪቀ ሰነት 2027፡ እብ ፈሪቅ ጊኒ ትቀለበ።
እሊ ፍረቅ፡ ለሐልፈት ሳምን እት ጊኒ እንዴ ትዋጅሀ ዲበ ወደየ ትልህየ፡ ፈሪቅ ጊኒ 2-1 ዕዉት ክም ዐለ ልትአ’መር።
እት ዓሲመት መስር አልቃህረ ዲበ ገብአት ናይ ካልኣይ ውካን ትልህየ፡ ዎሮ ምነ አግደ መተልህየት ኤረትርየ ላቱ ናሆም ነታባይ፡ እብ ክእሉል ከርት ቤጪ እተ ትልህየ ኢሻረከ።
ምነ ናይ አወላይ ውካኑ አዜ ለሔሰት ትልህየ እግል ለአርኤ ለትሰአ ምኑ ፈሪቅ ኤረትርየ፡ እተ ሰልፋያት 20 ደቃይቅ ለሔሰ አብካት ከልቀ ወጀረበ።
እት 28ይት ደቂቀት ላኪን፡ ፈሪቅ ጊኒ፡ ለረክበዩ በክት ኩረት ርክን፡ ሶሞሀ እት ሸግዒት ፈሪቅ ኤረትርየ ሰበት ወሸቀዩ፡ ጊኒ 1-0 መርሐ። እሊ ጎል፡ ሓርስ ኤረትርየ ዮናታን ስልጣን ምን ጎሉ እንዴ ፈግረ ለኩረት እግል ልትዳገነ ምንመ ወጠነ፡ እግለ ኮበሪት ሰኒ ሰበት ኢረክበየ፡ ሀድፍ መተልህየት ጊኒ ገብአ። አወላይ ሾት ትልህየ ህዬ እብ ሜርሒት ፈሪቅ ጊኒ 1-0 ዕርፍ ፈግረው።
ሐቆ ዕርፍ፡ ፈሪቅ ኤረትርየ ኤስሮም ዮሃንስ እንዴ አፍገረ፡ ካፒታኖሁ ዐብለሎም ተክሌዝጊ ኣተ። እት ምግብ ሜዳን ለዐለ ጨቅጥ ጊኒ እግል አንቀሶትመ ዐደድ ቅድረቱ ትጻገመ። ጻብጠ ለዐለ በቃዐት ወመራቀበት ትልህየ እት ጎል እግል ለዓርግ ቅድረት ለዐለት እሉ ፈሪቅ ጊኒ፡ ዲብ 52 ደቂቀትመ እብ ያኮበ ባሪ ጎል እንዴ ኣተ፡ ሜርሒቱ እብ 2-0 ደረዐየ። ወጠንያይ ፈሪቅ ኤረትርየ፡ እት አወላይት ደርበቱ ለአርአየ በቃዐት መጃገረት፡ እትለ ናይ አዜ ትልህያሁ ለነቅሰት ትመስል ዐለት።
ከጥ ድፈዕ ፈሪቅ ኤረትርየ በጭብጭ ለአምሰ ያኮባ ባሪ፡ እት 77 ደቂቀትመ እግሉ ካልኣይ ወእግል ፈሪቁ ሳልሳይ ጎል ኣተ።
ትልህየ እት ወሰክ ወቅት ክም አተጅሀት፡ መሃጅም ፈሪቅ ኤረትርየ ዐሊ ስሌማን፡ ብዝሓም መተልህየት ጊኒ እንዴ ጀርጀረ እብ በቃዐት ውቅል እብ ምግብ መተልህየት ጊኒ እንዴ ሰጥረ እት ለሐልፍ፡ ለሔሰ ጎል ሰጀለ። ወቅት ሰበት ተ’መ ላኪን፡ ፈሪቅ ጊኒ 3-1 ተዐወተ።
ፈሪቅ ጊኒ ንቃጡ ዲብ ሴዕ ንቅጠት ሰበት ወቀለዩ ህዬ፡ ሜርሒት መጅሙዐት አርበዕ ጅግራታት ተስፍያት ካስ አፍሪቀ እልቡጥ ሀለ። እብ ሰቦዕ ንቅጠት መሬሕ ለዐለ ፈሪቅ ግብለት አፍሪቀ፡ ዮም ምስል ኬንየ እግል ልተልሄ ቱ። ኤረትርየ ህዬ፡ እብ ሐቴ ንቅጠት ራብዓይ ተርቲብ ጻብጠት ህሌት።

ምዴርየት ስነይ፡ ጅግራታት ሻምፕዮን

ዐጀላት ተ’መ
እት ምዴርየት ስነይ እግል መደት
አርበዕ ሰነብት ለአተላለ ጅግራታት
ሻምፕዮን ዐጀላት ክም ተ’መ፡
ለበጽሐተነ ሐብሬ ተአክድ።
ርኢስ ፈደሬሽን ጅግረ ዐጀላት
ምዴርየት ስነይ አሰይድ ብርሃኔ
ስዩም እተ ሀበየ ሐብሬ፡ እሊ ፍንጌ
ሐምስ ዲቪዝዮን ገብእ ለአስመነ
ብድረ ዐጀላት፡ እብ ነያረት ክም
ትሰልገለ እት ሸሬሕ፡ እተ ጅግረ
ተረት ዛይደት ለአግደው አጅህዘት
ሕኩመት ወአፍራድ ሐመደ።
እት ካቲማለ ጅግረ ምን አወላይ
ዲቪዝዮን ዳዊት ባህታ ካስ ዐቢ
ወመዳልየት ደሀብ፡ ጽንዓት ምስግና
ካስ ምግባይ ወመዳልየት ወርቅ፡
ክምሰልሁመ ሲራክ ጎይትኦም ካስ
ንኡሽ ወመዳልየት አስራዲ ለነስአው
ሰለስ ሰልፋያም እንዴ ገአው
ተዐወተው።
ደርቦም ጅግራሆም ለወደው
መትባድረት ካልኣይ ዲቪዝዮን
ለረክበወ ፍገሪትመ፡ አወላይ
ዳዊት ዮውሀንስ፡ ካልኣይ ሳምኤል

ተስፋልደት ወሳልሳይ ዩኤል ዳዊት
እት ልትዐወቶ፡ ምን ሳልሳይ
ዲቪዝዮን ሙሉጌተ ገብሬመድህን
አወላይ፡ ጽንዓት ስሉስ ካልኣይ፡
ወአቤል ገብሬስላሴ ሳልሳይ እንዴ
ትረተበው፡ ለትዳለ እሎም መዳልያት
ወካሳት ነስአው።
ምን ራብዓይ ድቪዝዮን አወላይ
ሚልክያስ እዝራ፡ ካልኣይ ላዊ
ሕሩይ፡ ወሳልሳይ ሄኖክ ብሩኽ እንዴ
ገአው ካሳት ወመዳልያት ዲብ ነስኦ፡
ምን አዋልድ ትምኒት ዐንዴብርሃን
አወላይት፡ ሜርሲ ዐንዴብርሃን
ካልኣይት ወሊድየ ሚካኤል ሳልሳይት
እንዴ ፈግረየ፡ ለትዳለ እለን ጀዋእዝ
ካሳት ወመዳልያት ነስአየ።
እምበል እሊመ እት ብድረ ዐጀላት
እሊ ምውስም ለሔሰው መትባድረት፡
ናይ እለ ጅግረ ዋቅያም መትጃግረት
ወእብ አደብ ለትሐመደው
መትባድረት ለትዳለ እሎም ጀዋእዝ
ክም ነስአው፡ ምን ፈደሬሽን ዐጀላት
ናይለ ምዴርየት ለትረከበት ሐብሬ
ተአክድ።

ከረን - ፈሪቅ ደንደን እብ ዐውቴ ደርብ ፈሪቅ ዳርሰላም ለአሴርር

እት ካቲማሁ ባጼሕ ለሀለ
ጅግራታት አወላይ ዲቪዝዮን
ኮበሪት እግር ውላድ መዲነት
ከረን፡ እብ ሕድ ለሸብህ ንቃጥ
ወመጃገረት ድቅብ፡ እት ዮም 14
ወ15 ኖቨምበር ዲብ ስታድዩም
ከረን አርበዕ ትልህየ ወደ።
እት ዮም 14 ኖቨምበር እሰልፍ
ለትዋጅሀ ፍረቅ ኢትዐብር ወደሴት

ዐለው። ፈሪቅ ደሴት፡ እብ ኤስሮም
ብርሃኔ ጎል እንዴ ሰጀለ መሬሕ
ምንመ ጸንሐ፡ ኢትዐብር ዕርፍ
ቀደም ፈጊሮም አብረሃም ተኽሉ
ጎል ሰበት ሰጀለ እሎም፡ ክልኢቱ
ፍረቅ እግል ዕርፍ 1-1 እብ ተዓድል
ፈግረ።
ምን ዕርፍ እብ መትነዛም ሐዲስ

ክም አቅበለው ህዬ፡ ኢትዐብር እንዴ
ትደቀበ ሰበት አተ፡ ትልህየ ሐን
መራቀበቱ እንዴ ኣተ፡ እብ አክረም
ወአሕመድ ክልኦት ጎል እንዴ ወሰከ፡
3-1 ተዐወተ። ምን ኢትዐብር ሴም
ቶኒ ህዬ፡ ለሔሰ መተልህያይ ነስአ።

ደርቦም ለተልሀ ፍረቅ፡ እብ ንቀጥ
መሬሕ ለሀለ ዳርሰላም ወአልነጅም
ቶም። ዳርሰላም ዛሂ ረመዳን እበ
ኣተዩ እሎም ጎል፡ እት ዋሉ እግል
ዕርፍ ፈግረው። ሐቆ ዕርፍመ
ትልህያሆም እንዴ ሐጠጠው፡
ካልኣይ ጎል እብ ሰላሑዲን ጀዕፈር
ሰበት ወሰከው፡ 2-0 ተዐወተው።
እት ክል ትልህየ ዐውቴ እቡ ሰበት
ፈግሮ ህዬ፡ ሀርመ ጅግራታት እለ
ሰነት እግል ልግብኦ እብ ሰእዮብ
ለአኖኩ ህለው። ሓርሶም ላቱ ሓጅ
መሐመድ፡ እበ አርአየ በቃዐት
ትልህየ ለሔሰ መተልህያይ ነስአ።
ሰንበት ዐባይ ፈሪቅ ከረን ጀዲድ
ምስል አስሙድ ተልሀ። ከረን
ጀዲድ ዲብ 24 ደቂቀት እብ ሳሚ
መሐመድ ጎል እንዴ ኣተ፡ እግል
ዕርፍ እብ ሜርሒት ፈግረ። እሊ
ፈሪቅ ዲብ 66 ደቂቀትመ እብ
ሑዘይፈ ስሌማን ጎል ሰበት ደግመ፡
2-0 ተዐወተ። መተልህያዮም ሴም
ሀይሌሚካኤል ናይለ ትልህየ ለሔሰ

መተልህያይ ትሰመ።
እት ሳልሳይት ደረጀት ለሀለ ፈሪቅ
ገዛባንዳ፡ ምስለ ደርብ ዳርሰላም
ካልኣይ ርቱብ እቱ ለሀለ ፈሪቅ
ደንደን ተልሀ። ገዛባንዳ፡ ክልኦት ጎል
እብ ዮናታን ወማትያስ ለኣቴ ዲብ
ሀለ፡ ደንደን ህዬ፡ እብ ሙስጠፋ፡
ፍሊሞን ወራኢ ሰለስ ጎል እንዴ
ሰጀለው፡ እግል ዕርፍ 3-2 ፈግረው።
እተ ሰኒ ጄዝባይት ለዐለት ትልህየ
ካልኣይ ሾት ላኪን፡ እብ ክልኢቱ
ፍረቅ ጎል ሰበት ኢትሰጀለ፡ ደንደን
3-2 ተዐወተ ከፈግረ። ሙስጠፋ
መሐመድኑር፡ ለሔሰ መተልህያይ
ናይለ ጅግረ ተሀየበ።
እሊ ጅግራታት፡ ለትመጽእ
ሳምንመ ትልህያታቱ እግል ሊዴ
ክምሰል ቱ፡ ፈደሬሽን ኮበሪት እግር
መዲነት ከረን ለሐብር።

“ለገአቼ እግልኪ!”፡ ዲመ ለኢትቀስን ሐቴ ምን ሰዋልፍ ወጠን

19 ገጽ 12 ይት ሰነት ዕልብ 46 አርቡዕ 18 ኖቨምበር 2026

ንዛም ‘ብልጽግነ’፡ ምን ሃብ

እት ረመጭ!

አቶብየ፡ እብ ሰበብ ለኢራቴዕ
አግቡይ ብንየት ወጠን፡ እዳረት
ጅግልብት፡ ናይ ሐሽምት ሸክል
ጨቢብ ናይለ ሐልፈው አንዝመት፡
እት ዓለም ሐቴ ምነ መትከብተት
ከራመት ላተን ድወል ጋብአት ህሌት።
እበ እትለን ለሐልፈየ ሰኔታት ቅሩባት
እብ ገበይ ራድኢት ወሰዳይት ዐማር፡
ምን ለትፈናተየ ድወል ወእድንያይ
መአሰሳት ለረክበተ ሰዳይት ዐባይ፡
እብ ደረጀት አፍሪቅየ እት ሰልፍ
ትትረተብ። ምናተ እበ እተ ለሐልፈ
ዐስሮታት ሰኖታት ለረክበተ ምን 110
ቢልዮን ዶላር ወለዐል ለትትዋገም
ሰዳይት ምን ድብር ወሐገሌብ እግል
ትትባለሕ ኢቀድረት ሌጠ እንዴ
ኢገብእ፡ ናይ ግዳም ዴነ ሰኒ ወአማን
እት ከብድ መጽአ።

እሊ መሳድድ እሊ እት መደት
‘ብልጽግነ’ እት ለትወቀለት ርሽመቱ
ዓርግ ሀለ። ብዙሕ ምን ምድረ
እብ ናይ ከርስ-ዐድ አከይ-መቅሬሕ
ወደግሽ ልትቀሌ ሀለ። ሸዐበ አረይ
አከይ-መስኩበት ወመትሸዕታር ጋብእ
ሀለ። ሸዐብ አቶብየ ለናይ ከርስ-ዐዱ
መአከይ እንዴ ትረስዐ እንትብሁ
ዲብ በረ እግል ልሽተቱ፡ ለንዛም
እበ ናይ አርሐቦት ወዘማቴ ጠቢዐቱ
ምስል ድወል ግዋሬ ፍተን ወአከይ-
መቅሬሕ እንዴ አትሳወረ፡ አቶብየ
ሰበብ ኢመስኩበት መንጠቀትነ ወዲሀ
ሀለ።

ምን እሊ ወኬን፡ ንዛም
‘ብልጽግነ’፡ እት ረአስለ ሰኒ ወአማን
ብዝሕት ላተ ናይ ዐማር ሰዳይት፡
እብ ስሜት ሽዕቱራም፡ ፈለል፡ የባስ፡
መሻክል ዓፍየት፡ መሻክል መትበዳል
ቴለል ሀወእ ለትመጽእ ናይ ግዳም
ሰዳይትመ ምን አፍ ሸዐቡ እንዴ
አገልገለ፡ እግለ ናይ ፈነ ወበደ ስያሰት
ከርስ-ዐድ ወመንጠቀት ልትነፈዕ እቡ
ሀለ። እሊ ህዬ ለንዛም አክል-አዪ ናይ
ድቦ ወግርምቢጥ ንዛም ክምሰልቱ
ለለአርኤ ቱ። አቶብየ እብ ማርሒት
ናይ እሊ ንዛም እሊ፡ እት ከፎ ለመስል
ለለአትሐዝን ቴለል ሽምት ክምሰል
ህሌት ለሸሬሕ ወሳይቅ ረስሚ ምን
እንርኤ ህዬ ለሓለት ሰኒ ወአማን
ትበይን እግልነ።

አቶብየ እትለን ለሐልፈየ 8 ሰነት

ለረክበተ ናይ ግዳም ሰዳይት አግሩሽ
30 ቢልዮን ዶላር ትበጽሕ። እሊ
እግለ ምን ሰነት 1990 አስክ 2024
ለረክበተ ሰዳይት ዓማር ባካት 90
ቢልዮን ዶላር አብጸሐየ። ናይ ግዳም
ዕዳየ ህዬ 35 ቢልዮን ዶላር ባጼሕ
ሀለ። ምን 130 ሚልዮን ለልትዋገም

ሸዐበ፡ 90 ሚልዮን (68% ምን ሸዐበ)፡
እት ደረጀት ሐገሌብ ወድብር ድቁብ
ክም ልትረከብ፡ እት ወሬሕ ኦክቶበር
ናይ ሰነት 2026 ለፈግረ ተቅሪር

በርናምጅ ዐማር (UNDP) ናይ
ተንዚም ምጅልስ ቅራን ልሐብር።

ሓድረት ሓለት ሸዐብ አቶብየ
ወእቅትሳደ እሊ ለእሉ ሸረሕነ
ዲብ እንቱ፡ ንዛም ‘ብልጽግነ’ ናይ
ከርስ-ዐድ መቃወመት ሸዐብ እግል
ልጨፍልቅ ወምድር ድወል ግዋሬ
እግል ልውረር ዲብ ዝቤ ስለሕ ቱ
ክሱእ ለሀለ። ምን ወሬሕ ጃንዋሪ
ናይ ሰነት 2026 ወሐር ሌጠ፡ ስለሕ
ለጸዐነየ 356 ጥያራት ዐባዪ ስለሕ
እንዴ ጸዐነየ፡ ምን ኢማራት እት
አቶብየ አግዐዘየ። ምን እለን ለ81
ጥያረት ዲብ እሊ ለሐልፈ ወሬሕ
ኦክቶበር ሌጠ ተን ለመጽአየ።

እብ ቅሽሽ-ኖስ ለነብር ንዛም
‘ብልጽግነ’፡ ለእግል አቶብየ ዲብ
ኦስ ቆሪ ለአሸክተ ለሀለ ቴለል እግል
ልገልብብ ወመተቅብለት ረዪም እግል
ልቃሽሽ፡ እንዴ ትሰለፈ ወትከለፈ

እብ ስሜት ‘ዐማር ኮሪዶር’ ለወድዩ
ወራታት ህዬ፡ አክል-ሕድ ክምሰለ
ትልጭ-ትልጭ ለትብል እስእን እንዴ
ለብሰ በደል ቀደሙ ለአቀምት እግለ
ትልጭ-ትልጭ ትብል ለህሌት እስእኑ
እት ለአቀምት እንዴ ወድቀ ገረድም
ለገብእ ጅኔታይ ንኡሽ ለትትመሰል
ተ።

እት ደንጎበ፡ ንዛም ‘ብልጽግነ’
ዲብ አቶብየ ህሩሱ ለሀለ ዕርፍ
ለአለቡ ደግሽ ስሉሕ ወመሻክል፡
እተክምሰልሁመ ቅብላት ድወል
ግዋሬ ላተን ሶማል፡ ሶዳን ወኤርትርየ
ለአርእየ ለሀለ ጠቢዓት ጋድኦት እብ
ሕላሌሁ ክም ተአከትም ሸክ ይሀለ።

ዔማት፦ ሓዳስ ኤርትራ፡ ሰነት
36፡ ዕልብ 65፡ ዮም 14/11/2026

እት መደት ግድለ እግል
ሕርየት፡ “ብዝሔ ዴሽኩም አክል
አዪ ቱ?” እንዴ ቤለ ለልትሰአል
ቀሺም ዶል ልትረከብ፡ “አክል
ዐደድ ሸዐብ ኤርትርየ ቱ”
ለልብል ውጁህ በሊስ ልትሀየቡ
ዐለ። ኩሉ ሸዐብ ኤርትርየ
ዐስከሪ መትጋድላይ ሕርየት
ክምሰል ቱ ለሸሬሕ በሊስ ቱ።
እለ ህግየ ደአል ኢኮን። አባይ
ወፈታይ ለልሽህድ እተ አማን
ተ። እት ተአሪክ መጋበሀት ሸዐብ
ኤርትርየ ማሌ፡ ዮም ወፈጅር
ለኢትትበደል አማን ተ።

ሸዐብ ኤርትርየ እበ ሕዱድ
ናይ አዳም ወማል ርዝቁ፡ እግለ
ኬድመት ድወል ድቁባት እንዴ
ገብአው ወእግል ከራመቶም
እንዴ አምሰው፡ አስክ ዐንቀሮም
እንዴ ተዐንደቀው ለመጽአዉ
ዌረት አንዝመት፡ ለሀይ ከአሰር
ለሀይ ዲብ ግድፍ ተአሪክ
ለለክፈዮም፡ እብ ሻም ወጠን
ውቁል፡ ውሕደት ትርድት፡
ወመጋብሀት ድቅብት ቱ። ዓዳት
መጋብሀት ለዲመ ስርጉል!

እተ ለሐልፈ ክፈል-ዘመን

(ቀርን)፡ ሐቅ ሕርየት ሸዐብ
ኤርትርየ እንዴ ኬደው፡ ምድሩ
ወበሐሩ እግል ልዝመቶ አከይ-
ዋይዲባት ልትሐበክ እተ ዐለ
እቱ ወክድ፡ ሸዐብ ኤርትርየ
ክምሰል እሊ ናይ ዮም ሒለት
ወደቅብ ይዐለ እግሉ። እምበለ
‘ሞረ ቀጣን’ ስለሕ ይዐለ እግሉ።

ምናተ ‘ስለሕ አለብዬ! ሴድየት
አለብዬ!’ እንዴ ቤለ እግለ ዝልም
ኢትከበተየ። ውርስ አብዕቦታቱ
ላቱ ምድሩ ወበሕሩ ኢሀበዮም።
ለክም እሳት ለልልዔ ሻም ወጠኑ
ወናይ መጋብሀት ዓዳቱ እንዴ
ተዐንደቀ፡ ‘ዐዶ እብ ጠልገቱ
ወመንዱቁ’ ለትብል ስቅራት
ምርወት እንዴ ትጠብጠበ፡
እግለ የም ለአለቡ ናይ ስያሰት፡
ዐስከርየት ወአግሩሽ ሰዳይት ምን
ድወል ድቁባት እንዴ ረክበው
እብ ብዝሔ አዳሞም ወስልሖም

ምን ቅያስ ወለዐል ለልትመክሖ
ዌረት፡ ለመራት ሀንገረ ዴሾም
ዲብ ሽፍር ገርሀቱ እንዴ በደለ፡
ለልትመክሖ እቡ ዐለው ስልሖም
እንዴ ሰልበ፡ ሐቴ ዶል ወእግል
ዲመ ምን ምድሩ ወበሐሩ
ነሐዮም ወእብ ቅልጭሙ ታጅ
ሕርየቱ ትሰርገ። ለሐቆ ሕርየት
መጽአ ዐዳዋትመ እብ ሰባት
ወመትሰባል እንዴ አተብረከ
ትዐወተ እቱ።

ተአሪክ መጋብሀት ሸዐብ
ኤርትርየ ተአሪክ መጋብሀት
ገቢል ቱ።

እት ከርስ ዐድ ለልትረከብ
ሸዐብ ምን አጅል ዓቅቢት
ሜራሱ፡ ኩሉ ዐስከሪ ቱ። አንሱ
ወተብዐቱ፡ ንኡሹ ወዐቢሁ ዲብ
ጀብሀት ሐርብ ወዲብ ግረ-ደሐን
አስክላመ እት ቀበት አባይ ነብር
ለዐለ እብ ናይ ሕበር ቅልጭም
እስትሽሃድ አርወሐት እንዴ
ደፍዐ ጋብሀ። እት በረ ለነብር

(ዲያስፖራ) እብ እንክሩ፡ እት
ክል-መርሐለት፡ ኩሉ ሐቆ ወጠን
ቱ! ወጠንዬ ሰርጎዬ! ምን ወጠንዬ
ለእጠምዐ አለብዬ! ሰልፍ ወጠን
ትሀሌ! ወእሉ መስል ስቅራታት
እንዴ ረፍዐ አስክ 20%
ምን ማህዬቱ እግል ሰውረት
እት ልትበረዕ ትጋደለ ወእብ
አርወሐቱ እግል ልትበረዕ እት
ሰውረት ፈግረ። ሐቆ ሕርየትመ
እት ለትፈናተ መራሕል
መጋበሀት፡ ድራር ምሔርባይ፡
ድራር ዋርሳይ፡ ሰንዱቅ
መዳፈዐት ወጠን፡ ሰንዱቅ ሹሀደ፡

ጥልበት አትሐሶሰዮት (ሓየዮት)፡
ቦንድ እት ልብል እብ ለትፈናተ
አግቡይ ወጠኑ እብ ክልኤ
እግረ ክም ትበጥር ወደ። ምን
እሊ ወኬንመ ፋይሕ አሴራራት
ሰላም እንዴ ነዘመ፡ ክርን ዐድል
እት ለአሰሜዕ ዲብ ናይ ስያሰት፡
እዕላም፡ ወዲብሎማስየት መጃላት
ሰፊር ዐዱ እንዴ ገብአ ዐዳዋት
አባይ ጋብህ።

ምናተ ህያብ ወመሻረከት

ሸዐብ ኤርትርየ ዲብ ጋብሆት
ዐስከርያይ ወራራት ዐዶ ሌጠ
ለትከለበ ኢኮን። እት መደት
ጠቢዐታይ ብጽዐ ወገሽሎታት
እብ መትሰባል ውቁል ወድየ
ለጸንሐ መሻረከት ውቅል
ወጠቢዐት ወጠን ክምክምት
እግል እሊ ለትሸሬሕ ተ። እት
መደት ገሽለት ኮሮነ ህዬ ሰኒ
ወአማን ትደቀበ።

እብ ጥልም ለልትአመር ሐሽም
‘ብልጽግነ’ ዲብ ሸዐብ አቶብየ
ሐርብ ፋዬሕ እንዴ ዐለነ፡ ዲብ
ምፍጋር ለአለቡ ተማስ ሽሙም
ክምሰል ሀለ ኩሉ ልርእየ ለሀለ
ሓለት አማን ተ። ለቴለል ምን
ረመጭ ዲብ ገሀር እት ልትበደል
እቱ ቱ ገይስ ለሀለ። እንትበህ
ሸዐብ አቶብየ ምነ ናይ ከርስ-
ዐድ መሻክሉ እት ግዳም ምን
ልትወለብ እግሉ እንዴ ቤለ፡ እት
ረአስ ሸዐብ ኤርትርየ ወራር
ዕሉን ሀለ።

ሸዐብ ኤርትርየ ምስለ ሓዩት
ዴሹ እብ ሕበር፡ እግል ወራር
‘ብልጽግነ’ እበ ለሐረየ ህግየ
እግል ለአትሃግዩ ክመ እዩዱ
ዱሉይ ሀለ። ዮምመ አባይ እበ
ተአተርዐዴ ደረጀት፡ እት ከርስ-
ዐድ ወእት ካርጅ እተ ገብእ
ለሀለ እጅትማዓት መጋብሀት
ክርን ውሕደቱ ክም ሀዱድ
ድቁብ ተሀድድ ህሌት።

ሸዐብ ኤርትርየ ሐርብ እግል
ለአምብት ሓሪ ኢልአምር። እት
ተአሪኩ ‘ትወረረ’ ዲብ ኢኮን
‘ወረ’ ለልብል ተአሪክ ዕዩብ
አለቡ። ለወድዩ መትዳላይ
ህዬ፡ ለተዐለነ ዲቡ ሐርብ እንዴ
ኢልትበገስ እግል ልክርዑ፡
ወመጽአዩ ምንገብእ ህዬ እግል
ልቅለቡ ሌጣቱ። ክም ልትዐወት
ህዬ ሸክ አለቡ። ዲመ ዐውቴ
ድራሩ! ሰበቡ ህዬ ሸዐብ
ኢልትቀለብ።

ዔማት፦ ሓዳስ ኤርትራ፡ ሰነት
36፡ ዕልብ 63፡ 12 ኖቨምበር፡
ገጽ 2